

Universitätsbibliothek Wuppertal

Xenophontis, Philosophi Et Imperatoris Clarissimi, Qvae Exstant Opera

Xenophon

Francofurti, 1596

Liber primus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-331](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-331)

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑ-
ΒΑΣΕΩΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ
ΠΡΩΤΟΝ.

XENOPHONTIS HISTORIA-
RVM DE CYRI *EXPEDI-
TIONE, LIBER PRIMVS.

vid. Suid. in Democri-
to: et q. illic notauit
mus i Plat. lib. 10.
Ieronymus in nota
πόλεμον η' ποδ' 53-
φ' αυ εν δ' 53' 4' 5' 6' 7' 8' 9' 10' 11' 12' 13' 14' 15' 16' 17' 18' 19' 20' 21' 22' 23' 24' 25' 26' 27' 28' 29' 30' 31' 32' 33' 34' 35' 36' 37' 38' 39' 40' 41' 42' 43' 44' 45' 46' 47' 48' 49' 50' 51' 52' 53' 54' 55' 56' 57' 58' 59' 60' 61' 62' 63' 64' 65'.

* Adfectu
su, videli-
cet, in A-
siam super-
riorem.
Darius cog-
nomeno
nothos.
Al. Arto-
ketes,

ΑΡΕΙΟΥ η' Παρυ-
Α
σατίδης γίνονται παῖδες
δύο, παρσούτερος μὲν
† Αρταξέρξης, νεώτερος
δὲ Κύρος. ἐπεὶ δὲ ἠδέν-
η Δαρσός, καὶ ἑσώ-
ω

ARI I & Parysatis filij
duo fuere, quorum natu-
maior † Artaxerxes, mi-
nor Cyrus erat. Quum
autem Darius eger vitæ
sibi finē adesse suspi-
cetur, filium vtrumq; ad
se venire voluit. Ac maior quidem natu-
forte tunc aderat, Cyrum a præfectura,
quam ei cum satrapæ titulo concesserat,
arcessit; ac prætorē omnium designat, qui-
cumque ad Castoli campum atque plani-
ciem congregari solent. Itaque Cyrus ad-
scendit, Tissapherne tamquam amico sibi
adiuncto, cum trecentis grauis armaturæ
militibus Græcis, quibus Xenias Parrha-
sius præerat. Posteaquam Darius viuendi
finem fecit, & Artaxerxes regnō potitus
est: Tissaphernes Cyrum apud fratrem
criminator, quasi is illi insidiaretur. Adhi-
bet ille calumniis fidem, & Cyrum, inter-
ficiendi consilio, comprehendit: sed matre
precibus intercedente liberatur, & ad præ-
fecturam suam remittitur. Is vbi periculo
obiectus, & adfectus contumelia, euasit;
consilia inuit, quo pacto se deinceps e pote-
state fratris eximeret; atque etiam, si fieri
posset, eius loco regno potiretur. Et Pary-
satis, Cyri mater, magis hunc, quā Artaxer-
xem regē diligebat. Ipse, si quis ad se misso-
rum a rege veniret, eos omnes sic adfectos
ab se remittebat; vt ei, quam regi, esse ami-
ci mallent. Præterea barbaros, quos habe-
bat secum, eo studio eonducofaciebat; vt
ad gerendum bellum idonei essent, & i-
psū beneuolentia cōplecterentur. Græ-
cas copias quam poterat occultissime co-
gebat, vt regem imparatissimum offende-
ret. Quoties igitur delectum haberet eo-
rum militum præsidiariorum, quicumque
ei in vrbibus erant, toties singulis eorum
præfectis mandabat, vt e Peloponneso &
plurimos & optimos quosque euocarent,

Αρταξέρ-
ξης,
28' 3' 4' 5' 6' 7' 8' 9' 10' 11' 12' 13' 14' 15' 16' 17' 18' 19' 20' 21' 22' 23' 24' 25' 26' 27' 28' 29' 30' 31' 32' 33' 34' 35' 36' 37' 38' 39' 40' 41' 42' 43' 44' 45' 46' 47' 48' 49' 50' 51' 52' 53' 54' 55' 56' 57' 58' 59' 60' 61' 62' 63' 64' 65'.

μειλίμ-
πιται

κατάλ-
κων,

Αρταξέρ-
ξης,

Αρταξέρ-
ξης.

αίπιμ-
πέ

οπαπα-
εσκακί-
τα 79

ωθετε τελευτήω τῶ βίου, ἐβούλετο τῶ παῖ-
δε ἀμφοτέρω παρῆναι. ὁ μὲν οὖν παρσούτε-
ρος παρῶν ἐτύγχευε. Κύρον δὲ † μετεπέμ-
πετο ἀπὸ τῆς Δαρχῆς, ἧς αὐτὸν σατραπείῳ ἐ-
ποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδεδξε πρὸς
των, ὅσοι εἰς † κατωτέρω πεδίων ἀθροίζονται.
ἀναβαίνῃ οὖν ὁ Κύρος λαβὼν Τισαφέρνην
ὡς φίλον, καὶ τῶν ἑλλήνων δὲ ἔχων ὀπλίτας
ἀνέβη τριακισίους, Δαρχῆα δὲ αὐτῶν Ξένιαν
παρράσπον. ὅπῃ δὲ ἐτελεύτησε Δαρσός, καὶ
κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν † Αρταξέρξης, Τι-
σαφέρνης Δαβαλλεῖ τὸ Κύρον παρὸς τὸ ἀ-
δελφόν, ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῶν. ὁ δὲ πείθε-
ταί τε, καὶ συλλαμβάνῃ Κύρον, ὡς ἀποκτε-
νῶν. ἡ δὲ μήτηρ Δξαμηταμένη αὐτὸν, ἀπὸ-
πέμπετο πάλιν ἐπὶ τὴν Δαρχίαν. ὁ δὲ ὡς ἀ-
πῆλθε κινδυνώσας καὶ ἀτιμασθεῖς, βου-
λεύεται ὅπως μήποτε ἐπίεσαι ἐπὶ τῶν ἀδελ-
φῶν, ἀλλ' ἰὼ δυνήσεται, βασιλεύσῃ αὐτὸν ἐκεί-
νου. Παρούσῃ μὲν δὲ ἡ μήτηρ ἑσώηρχε τῶν
Κύρου, Φιλοδοσῆ αὐτὸν μάλλον, ἢ τὸν βασι-
λεύοντα † Αρταξέρξην. ὅστις δὲ ἀφικνεῖτο
τῶν ἑσώ βασιλείας παρὸς αὐτὸν, πρὸς
οὕτω Δαρχῆαίς † ἀνεπέμπετο, ὡς θ' ἑαυτῶν
μάλλον φίλοις εἶ, ἢ βασιλεῖ. καὶ τῶν παρ'
ἑαυτῶν δὲ βαρβαρῶν ἐπεμελῆτο, ὡς πολέ-
μῃν τε ἱκανοὶ εἴησαν, καὶ δυνάμει ἐχθροῖν αὐτῶν.
† δὲ ἑλλήνων δυνάμει ἠθροίζεν, ὡς μά-
λιστ' ἐδυνάσθη ἐπικρυπτόμενος, ὅπως † οπα-
παρασκευαστότατον λαβὼν βασιλέα. ὅτε ἐν ἐπιθήτῳ τῶν συλλογῆν, ὅπόσους εἶχε φύλακας ἐν τῶν πόλε-
σι, παρήγαγε τοῖς φρεσάρχοις ἐκείνοις λαμβάνῃ ἀνδρας πελοποννησίους ὀπίπλους καὶ βυβλίους.

Occasus
fraterni
disidij

Virtus Cyri
vi minoris

quasi Tissaphernes urbibus infidiaretur. Nam urbes Ionice fuerant illæ quidem prius Tissapherni a rege traditæ, sed hoc tempore omnes, excepta Mileto, ad Cyrum defecerant. Quum enim Tissaphernes Mileti præsensisset, Milesios eandem ad Cyrum defectionem moliri; partim eos occiderat, partim eiecerat. Hos Cyrus in exilium actos quum excepisset, exercitu comparato, terra marique Miletum obsidebat, & eiectos reducere conabatur. Atque hæc erat ei causa cogendi militis altera. Mittebat & ad regem, atque orabat, ut fratri potius, quam Tissapherni concedere in eas urbes imperium vellet: qua in re matris etiam studio adiuuabatur. Itaque accidit, ut rex infidias sibi strui non animadverteret; sed existimaret Cyrum iccirco copias alere, quia Tissapherni bellum faceret, adeoque moleste non ferret, bellum inter ipsos geri. Nam mittebat Cyrus tributum regi debitum iis ex urbibus, quas Tissaphernes habuerat. Cogebantur & alia copia Cyro in Cherroneso, e regione Abydi, idque in hunc modum. Cum Clearcho Lacedæmonio exsule congressus Cyrus, admiratus est hominem, ac decem millia Daricorum nummorum ei donauit. Quo ille auro accepto, copias iisdem pecuniis cogit, ac progressus e Cherroneso, Thracibus iis, quibus supra Hellepontum fedes sunt, bellum infert. Quæ res quia Græcis commodo erat, etiam sponte sua ciuitates Helleponticæ pecunias ad alendum hunc militem conferebant. Quapropter & hæc copia Cyro clam alebatur. Aristippus vero Thessalus, hospes Cyri, quum domifactione aduersaria premeretur, venit ad eum, externosque milites ab eo circiter bis mille, cum trium mensium stipendio petit; quod se hoc pacto facile superiorem inimicis fore consideret. Huic Cyrus ad quatuor millia concessit, & in sex menses stipendium; quum illud etiam peteret, ut prius cum aduersaria factionis hominibus non transigeret, quam secum consilia communicasset. Atque hoc modo clam in Thessalia quoque exercitus alebatur. Etiam Proxenum Bœotium, hominem amicum, cum quanto posset maximo militum numero venire iussit; quasi vellet aduersus Pisidas, agrum ipsius infestantes, exercitum ducere.

Ἰσχυρῶς φιλῶν ὄντα αὐτῶν, ἐκέλευσε λαβόντα αὐδρας ὀπιπλείους πείσαι ἀγαθῶν, ὡς ὅτι πεισίδας βουλόμενος στρατεύεσθαι, ὡς πεισίδας παρεχόντων πεισίδων τῆ αὐτοῦ χόρῳ. Σοφαι-

ὡς ὅτι ἐπελθόντος Τιισαφέρνης ταῖς πόλεσι καὶ γὰρ ἦσαν ἰωνικῆ πόλεως Τιισαφέρνης δὲ δόξα ἦν, ὅτι βασιλέως δεδομῆαι, τότε δὲ τὰ ἀπεθήκατο πείσασαν πρὸς Κύρου πάσαι, πλὴν μιλῆτις. ἐν μιλῆτι δὲ ὁ Τιισαφέρνης πρῶτος ἀδύμνος τὰ αὐτὰ ταῦτα βεβουλόμενος ἀποστῆναι πρὸς Κύρου, τὸν μὲν ἀπέκτενε, τὸν δὲ ἐξέβαλεν. ὁ δὲ Κύρος ὑπολαβὼν τὸν φερόμενον, συλλέξας φράτθμα, ἐπολιόρκει μιλῆτιν καὶ χεῖρην, καὶ χεῖρην θάλατταν, καὶ ἐπέσται κατὰ γῆν τὸν Βεκεπηώκει. αὐτὴ δὲ αὐτῶν ἀλλῆ πρὸς φασίς ἰὼ αὐτῶν τὸ ἀφελίξαι φράτθμα. πρὸς δὲ βασιλέα πέμπων, ἠξίω, ἀδελφὸς ὢν αὐτῶν, δουλοῦσιν οἱ ταῦτα τὰς πόλεις μάλλον, ἢ Τιισαφέρνην δόξαν αὐτῶν. καὶ ἡ μήτηρ σιπέρα φησὶ αὐτῶν ταῦτα, ὡς βασιλέως τὸ πρὸς αὐτὸν ἐπιβεβῆκεν οὐκ ἠδάνετο, Τιισαφέρνη δὲ ἐνόμιζε πολεμῶντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ φράτθματα διαπύρειν. ὡς ὁ δὲ ἐπὶ ἡγεῖο αὐτῶν πολεμῶντων. καὶ γὰρ ὁ Κύρος ἀπέπεμπε τὸν γυνομένης δασυῆς βασιλέως ἐκ τῶν πόλεων, ὃν ὁ Τιισαφέρνης ἐτύχεν ἐχόν. ἄλλο δὲ φράτθμα σιπέρα αὐτῶν ἐν χερρόνησσῳ τὸ κατὰ τὸν πρὸς ἀβύδου, τὸν δὲ τὸ ἔσπον. Κλέαρχος ἰὼ λακεδαμόνιος φυγῆς, τέτταρτος ἀρχόμενος ὁ Κύρος, ἠγάθη τὴν αὐτὸν, καὶ δίδωσιν αὐτῶν μισθοὺς δαράκους. ὁ δὲ λαβὼν τὸ χεῖροσιν, φράτθμα σιπέρα ἐξενεπὸν τῶν χεῖρην. καὶ ἐπολέμει ἐκ χερρόνησσου ὀρμάμενος τοῖς φράξιν τοῖς ἑλλήσποντον οἰκῆσιν, καὶ ἀφελὶ τὸν Δέλλωας. ὡς τε καὶ χεῖρην σιπέρα ἀλλοιῶν αὐτῶν εἰς τὸ βοφίω τὸ φραπῶ τῶν αἰελλήσποντι καὶ πόλεως ἐχούσαι. τὸ δὲ αὐτῶν πρὸς φερόμενον ἐλάφθαι αὐτῶν τὸ φράτθμα. Αἰεσιππος ὁ δὲ πελάγος ἐτύχεν ἐξένος ὢν αὐτῶν, καὶ περὶ Ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν οἴκων ἀπίσασιν αὐτῶν ἔρχετο πρὸς τὸν Κύρου, καὶ τὰ αὐτῶν αὐτὸν εἰς διαλίξας ἐξένος, καὶ βίαν μισθὸν μισθὸν, ὡς ἔσπον πρὸς φερόμενος ἀπὸ τῶν ἀπίσασιν αὐτῶν. ὁ δὲ Κύρος δίδωσιν αὐτῶν εἰς τετρακισλίξας, καὶ ἐξ μισθὸν ἑμισθὸν, καὶ δίδται αὐτῶν μὴ πρὸς φερόμενον καταλύσαι πρὸς τὸν ἀπίσασιν αὐτῶν. ὅτιν αὐτῶν συμβεβῆκεν. ἔσπον ὁ αὐτῶν ἐν πελάγῳ ἐλάφθαι αὐτῶν πρὸς φερόμενον φράτθμα. Πρὸς φερόμενον ὁ τῶν βοιωτῶν, τὸ φιλῶν ὄντα αὐτῶν, ἐκέλευσε λαβόντα αὐδρας ὀπιπλείους πείσαι ἀγαθῶν, ὡς ὅτι πεισίδας βουλόμενος στρατεύεσθαι, ὡς πεισίδας παρεχόντων πεισίδων τῆ αὐτοῦ χόρῳ. Σοφαι-

Σοφαι... ἑλλήσποντον... ἀπίσασιν αὐτῶν... ἑμισθὸν... καταλύσαι... πεισίδων τῆ αὐτοῦ χόρῳ... Σοφαι-

Σοφάνειον ἢ τὸ Συμφόλιον, καὶ Σωκράτην τὸν ἀρχαῖον, ξένους οὐκ ἔχοντες, ἐκέλευσεν ἀνδρας λαβόντας ἐλθῆν ὅτι πλείους, ὡς πολέμων Τριαφέρνην σὺν τοῖς Φυγάσι τῶν Μιλησίων. καὶ ἐποίησεν ἕτως ἕτοι. ἐπεὶ δ' ἐδόκει αὐτῷ ἡδὴ πορθέσθαι αὐτῶν, τὸ μὲν παρέφασι ἐποίηστο, ὡς περ σίδας βαλόμενος ἐκβλήσιν παντάπασι ἐκ τῆς χώρας καὶ ἀθροίσας ὡς ὅτι τέτταρες τό, τε βαρβαρικὴν καὶ ἑλληνικὴν ἐλάττω φράτευμα. καὶ τῶν ἀρχαίων τῶν τε Κλεάρχου λαβόντι ἡκὴν ὅσον ἰὼ αὐτῷ φράδμα, καὶ τῶν Αἰεσίππου, σιμωδῶν λαβόντι παρὸς τὸς οἴκους, ἀποπέμψαι παρὸς ἑαυτὸν ὅ, εἶχε φράτευμα καὶ Ξενία τῶν Σφραγίδων, ὅς αὐτῷ παρεστήκει ἕτοι τὸ πόλεσι ξενικῶν, ἡκὴν παρήγαγε, λαβόντα τὸς ἀνδρας, πλὴν ὅσοι ἰκανοὶ εἴησαν ἀποπόλεως φυλάττειν. ἐκέλευσε ἢ καὶ τὸς μίλητον πολιορκήσας, καὶ τὸς Φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ φρατθέσθαι, ὑποχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς καταπαράξεν ἐφ' αὐτῶν φράδμα, μὴ παρέσθαι πούσασθαι, ἄλλ' αὐτὸς τὸς καταγάγει οἴκαδε. οἱ δὲ ἡδέως ἐπέειποντο.

(ὅτι σέουον γὰρ αὐτὰ) καὶ τὸ λαβόντες τὰ ὄπλα, παρὸς ἑαυτοῖς εἰς φράδας. Ξενίας μὲν δὴ τὸς ἐκ τῶν πόλεων λαβόντων παρεγύετο εἰς φράδας, ὅπλα τὰς εἰς τετρακισχίλις. Πρόξενος δὲ παρῶν ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακισχίλις καὶ χιλίας, Συμηθῶν ἢ πεντακισχίλις. Σοφάνειος ἢ ὁ Συμφόλιος, ὀπλίτας ἔχων χιλίας. Σωκράτης δὲ ὁ ἀρχαῖος, ὀπλίτας ἔχων ὡς πεντακισχίλις. Πασίων ἢ ὁ μεγαρόεις εἰς ἑπτακισχίλις ἔχων ἀνδρας παρεγύετο. ἰὼ δὲ καὶ οὗτ' ἢ ὁ Σωκράτης τὸ ἀμφὶ μίλητον φραδομένων. ἕτοι μὲν εἰς φράδας αὐτῷ ἀφίχοντο. Τριαφέρνης ἢ κατὰ μοῖσας αὐτὰ, καὶ μείζονα ἡγεσάμενος εἶπεν, ἢ ὡς ὅτι περ σίδας, τὸ τῶν ἀσκευῶν, πορθέσθαι ὡς βασιλέα ἢ ἐδύνατο τάχιστα, ἰππέας ἔχων ὡς πεντακισχίλις, καὶ βασιλάς μὲν δὴ ἐπεὶ ἡκίστη τῶν Τριαφέρνης τὸν Κύρου σὺλον, ἀπὸ παρεσκέδαζετο. Κύρος ἢ ἔχων τὸς εἶπον, ὡρμάτο ἀπὸ φράδεων καὶ δὲ χαλκῶν δὲ τῶν λυδίας σαθμῶν ἴσας, τῶν ἀσάλας εἰκοσι καὶ δύο, ὅτι τὸ μέγιστον ποταμὸν. τέτταρες δὲ ἄλλοι δύο πλείους. γέφυρα δὲ ἐπὶ ἰὼ ἐξελθὴν πλοίοις ἐπτά. τῶν δὲ ἀσάλας ἐξελαύνει δὲ Φρυγίας σαθμῶν ἑνα, τῶν ἀσάλας ὀκτώ, εἰς χολοσείας πόλιν οἴκα μὲν ἰὼ δὲ ἀίμονα καὶ μεγάλῳ. ἐπὶ αὐτῶν ἐμείνει ἡμέρας ἑπτά, καὶ ἡκὴν Μένων ὁ πεηλάς, ἔχων ὀπλίτας χιλίας,

A Sophanetum quoque; Stymphalium, & Socratem Achæum, hospites iidem suos, cum quanta maxima possent manu venire iussit, quasi eum Milesiis exsulis Tisaphernem oppugnare vellet. Ac hi quidem ita faciebant. Cyrus quum in superiorem Asiam mouere statuisset, causam belli eam præ se ferebat, quasi Pisidas vellet omnino ex regione sua eiicere. Itaque aduersus hos simulat se barbaricas & Græcas copias cogere, Clearchoque denuntiat, vt cum exercitu, quem haberet, ad se pergeret; & Aristippo, vt posteaquam transgisset cum ciuibus, copias suas ad se mitteret. Xenia Arcadi, qui præerat copiis exteris, quas in ciuitatibus alebat, imperat; vt ad se cum suis veniret, relictis iis, qui tuendis arcibus satis essent. Arcessiuit & illos, qui Miletum obsidebant, ipsosque Milesios exsules expeditioni adesse iussit; pollicitus se, si bellum, quod tunc susciperet, ex sententia conficeretur, non conquieturum prius, quam eos domum reduxisset. Parebant illi perlubenter, quippe qui Cyro fidem haberent, ac sumtis armis Sardes accesserunt. Eodem Xenias cum iis, qui ex vrbibus colligebantur, quatuor fere peditū grauis armaturæ millibus venit: Proxenus cum grauis armaturæ militibus mille quingentis, & quingentis expeditis: Sophanetus Stymphalius, cum grauis armaturæ mille: Socrates Achæus, cum grauis armaturæ circiter quingentis: Pasio Megarensis cum septingentis fere venit. Erat autem hic cum Socrate de illorum numero, qui Miletum oppugnabant. Atque hi quidem Sardes ad Cyrum veniebant. Quæ Tisaphernes quum animaduertisset, adparatum maiorem arbitratus, quam qui aduersus Pisidas institueretur; quam celerime poterat, cum quingentis equitibus ad regem contendit. Rex posteaquam de exercitu Cyri ex Tisapherne cognouit, & ipse ad bellum se parat. Cyrus cum iis, quas dixi, copiis Sardibus mouet, & per Lydiam

*tertiis castris parasangas viginti duas progressus, ad Mæandrum fluuium peruenit. Is latitudinem duum plus plethrorum habet, & ponte, quem nauigia septem sustinebat, erat iunctus. Hunc quum traiecisset, per Phrygiam castris vnis, parasangis octo confectis, Colossas venit, vrbem incolis frequentem, magnam & opulētam. Heic dies septem quum substitisset, Meno Thesalus cum mille grauis armaturæ peditib. venit,

καταλαβόντες
 εἰς πεντακισχίλις
 ὀπλίτας, τετρακισχίλις δὲ πεντακισχίλις ἔχων παρεγύετο.

Cyri militibus copia.
 Tertia statione
 Plethrum Suda spatium 100 pedu: Herodoto, sexta stadij pars.

cetratis quingentis, qui Dolopes, & Aenianenses, & Olynthij erant. Inde castris tertius parasangas viginti pergit Celanas, urbem Phrygie frequentem incolis, magnam, opulentam. Erat heic Cyro regia, & ingens hortus, refertus feris belluis, quas eques ipse insectabatur, si quando seipsum & equos exercere vellet. Medium hortum Mæander fluuius perlabitur, cuius fontes ex ipsa regia oriuntur. Amnis ipse etiam per Celanas oppidum fluit. Est & magni regis munita Celanis regia, ad Marsye fluminis fontes, sub arce. Labitur hic quoque per urbem, & in Mæandrum sese exonerat, & quinque ac viginti pedum latitudinem habet. Heic Apollo Marsyam victum ab se dicitur excoriatum, quum is de sapientia cum ipso contenderet, ac in antro cutem suspendisse, ex quo sunt amnis fontes. Ea causa est, cur fluuius Marsyæ nomen habeat. Hoc loco Xerxes, quum pugna victus retrocederet e Græcia, regiam hæc, & Celænarum arcem, exstruxisse dicitur. Cyrus heic triginta dies mansit, intra quos Clearchus Lacedæmonius exsul cum pedibus mille grauis armaturæ, & octingentis cetratis e Thracia, ducentisque sagittariis Cretenfibus ad eum venit. Aderat & * Sofia Syracusanus cum mille grauis armaturæ militibus, itemque Sophænetus Arcas cum mille grauis armaturæ militibus. Heic Cyrus Græcum in horto militem recensuit, atque in vniuersum censa sunt armaturæ grauis militum XI millia, cetratorum fere duo. Inde castris alteris, parasangas decem progreditur ad oppidum incolis frequens Peltas, vbi dies tres commoratus est, quibus Arcas ille Xenias Lupercalia institutis sacrificiis & ludis celebravit: victoribus præmia erant aureæ strigiles. Ludos etiam Cyrus ipse spectabat. Hinc pergit alteris castris, duodecim parasangas, ad Forum Ceramorum, urbem incolis frequentem, vltimam terræ Myfiæ. Inde castris tribus, triginta parasangas ad Caystri campum procedit, urbem frequentem. Heic dies quinque commoratus est, & quum militi trimestre stipendium, atque eo maius deberetur, frequens ille postulatam hoc ad portas aderat. Cyrus autem adentes non nisi spe proposita consolabatur, neque sollicitudinem animi dissimulare poterat. Nec enim erat is Cyrimos, vt quoties ha-

καὶ πελτασὰς πεντακισίοις, δόλοπας καὶ ἀνιάνας καὶ ὀλιωτίους. ἐντεῦθεν ὄξελαυνὴ σαθμοῖς βῆς, πῶσα ἄγας εἴχουσιν, εἰς κελαυναὶ τὸ Φρυγίας πόλιν οἰκουμένην μεγάλην καὶ ἑξοδαίμονα. ἐνταῦθα Κύρου βασιλεῖα ἦν, καὶ πῶσα ἄγας μέγας, ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἀεὶ κέννος ἐθήρθων ἀπὸ ἵππου, ὅποτε γυμνάσαι βέλτοισι ἑαυτὸν τε καὶ τὰς ἵππους. ἀπὸ μέσου δὲ τὸ πῶσα δαίσιον ἢ ὁ μάχαιδρος ποταμὸς, ἀπὸ πηγῶν αὐτῶν εἰσὶν ἅκ τῶν βασιλείων, ἢ δὲ καὶ ἄλλοι τὸ κελαυνῶν πόλεως. ἐστὶ δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεῖα ἐν κελαυναῖς ἐρυμνὰ, ὅτι τῆς πηγῆς τῆς μύρσιου ποταμοῦ, ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως. ἢ δὲ καὶ ἄλλοι ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἐμβόδῳ ἄλλοι εἰς τὸ μάχαιδρον. τῶν δὲ μύρσιου τὸ ὄνομα ἴσθιν * εἴχουσι καὶ πέντε ποδῶν. ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκ δένδρου Μαρσύαν νικήσας, ἐλίζοντά οἱ τὸ εἶσοφίας, καὶ τὸ δέρμα κρεμάσας ἐν τῷ αἵματι, ὅθεν αἱ πηγῶν. ἀπὸ τῆς τῶν ποταμῶν καλεῖται μύρσιος. ἐνταῦθα Ξέρξης, ὅτε ἐκ τῆς ἐλλάδος ἠτήθη τῆς μάχης ἀπεχέρης, λέγεται οἰκοδομήσαι ταῦτα τε τὰ βασιλεῖα, καὶ πῶν κελαυνῶν ἀκρόπολιν. ἐνταῦθα ἔμμεν Κόρης ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἦκε Κλέαρχος ὁ λακεδαιμόνιος φυγὰς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους, καὶ πελτασὰς ἑξακισίοις, καὶ πῶσα ἄγας κρήτας ἑξακισίοις. ἅμα δὲ καὶ τὸ Σωσίας παρὶν ὁ συρακούσιος, ἔχων ὀπλίτας * χιλίους καὶ Σοφάμετος ὁ ἄρκας, ἔχων ὀπλίτας χιλίους. ἐνταῦθα Κόρης ὄξελαυνῶν καὶ ἄρθηθον τῶν ἐλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ πῶσα δαίσιον, καὶ ἐθήρθη οἱ σύμπαντες, ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασάται δὲ ἀμφὶ τὰς διχαλίους. ἐντεῦθεν ὄξελαυνὴ σαθμοῖς δύο, πῶσα ἄγας δέκα, εἰς πέλτας πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθα ἔμμεν ἡμέρας βῆς, ἐν αἷς Ξένιας ὁ ἄρκας τὰ λύχμα ἔθυσεν, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε τὰ δὲ ἄλλα ἦσαν ἐλεγχίδες χρυσαῖ· ἐθωρῶν δὲ τὸ ἀγῶνα καὶ Κόρης. ἐνταῦθεν ὄξελαυνὴ σαθμοῖς δύο, πῶσα ἄγας δώδεκα, εἰς κεραμῶν ἀγορῶν, πόλιν οἰκουμένην ἐξάτην ἐν τῇ μυσίᾳ χώρᾳ. ἐνταῦθεν ὄξελαυνὴ σαθμοῖς βῆς, πῶσα ἄγας τριάκοντα, εἰς καύσρου πεδίον, πόλιν οἰκουμένην. ἐνταῦθα ἔμμεν ἡμέρας πέντε, καὶ πῶς γραπτόταις ὠφείλετο μισθὸς πλέον ἢ τριῶν μιλίων, καὶ πολλάκις ἰόντες ὅτι τὰς ἡμέρας ἀπήτην. ὁ δὲ, ἐλπίδας λέγων διῆγε, καὶ δῆλος ἦν αἰώμενος. οὐ γὰρ ἦν πῶσα τῶν Κύρου ἔσπου ἔχουσα

Al. Socra.

Al. Socra.

Handwritten marginal notes in Greek script, partially visible on the right edge of the page.

χροῖα μὴ ἀποδιδόναι. ἐν τῷ ἀφικνήσκει Επύ-
 αζα ἡ Συεννέσιος γυνὴ τῆς κίλικων βασιλέως
 τῷ Κῦρον, καὶ ἐλέγετο Κύρου δουρῶν χρη-
 ματα πολλά. τῇ ἐν φρατῆα τότε ἀπέδωκε Κῦ-
 ρος μισθὸν τετάρων μῶν. εἶχε δὲ ἡ κίλιασα
 καὶ φύλακας τῶν αὐτῆς κίλικας, καὶ ἀσπενδίοις.
 ἐλέγετο δὲ Κῦρον καὶ τὸν γένεσθαι τῇ κίλιασιν.
 ἐντεῦθεν ἔξελαυνήσασθαι δύο, τῶν σαγγ-
 γας δέκα εἰς τὸ θυμβριον πόλιν οἰκουμένην.
 ἐν τῷ αὐτῷ τῷ πύθων ὁδοῦ κίλικων ἡ Μίδου κα-
 λουμένη τῆς Φρυγῶν βασιλέως, ἐφ' ἣ ἐλέγετο
 Μίδας τὸ σάτυρον θηροῦσα, οἷον κεραισας
 αὐτόν. ἐν τῷ αὐτῷ ἔξελαυνήσασθαι δύο, πα-
 ρασάγγας δέκα, εἰς τυρῆα πόλιν οἰκουμέ-
 νην. ἐν τῷ αὐτῷ ἐμείνεν ἡμέρας βῆς. καὶ λέγετο
 δὲν θύων ἡ κίλιασα Κῦρον ὅτι δὲ ἔσται τὸ φρά-
 γμα εἰς αὐτῆς. βασιλεύσας οὖν ὅτι δὲ ἔσται, ἔξε-
 τασιν ποιῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἐλλήνων καὶ
 τῶν βαρβάρων. ἐκέλευσε δὲ τὸς ἐλλήνας,
 ὡς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην οὕτω τὰ θύων καὶ
 εἶναι, σιωπῆσαι δὲ ἕκαστον τὸς εἰς αὐτῆς. ἐτάχθη
 σὺν ὅτι τετάρων εἶχε δὲ τὸν μὲν δδξίον Μέ-
 νων καὶ οἱ σὺν αὐτῶν, τὸ δὲ δῶνον μὲν Κλέαρ-
 ρος καὶ οἱ ἐκείνους, τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι φρατῆσι.
 ἐπεὶ οὖν οὗ Κῦρος περὶ τὸν μὲν τὸς βαρβάρ-
 ρους, (οἱ δὲ παρήλαον τεταγμένοι κατ' ἴλας
 καὶ κατ' ἰσθμῶν) εἶτα δὲ τὸς ἐλλήνας, παρελεύ-
 νων ἐφ' ἑξῆς, καὶ ἡ κίλιασα ἐφ' ἑξῆς μαμά-
 ξης. εἶχον δὲ πύθων κρατὶ χαλκῆ, καὶ χιτῶ-
 νας φοινικεῖς, καὶ κνημίδας, καὶ τὰς ἀσπίδας
 τὰ κεκαθαυμένας. ἐπεὶ δὲ πύθων παρήλασε,
 εἶπας δὲ ἄρμα πρὸς τὸ φάλαγγος [μέσης *],
 πέμψας Πίρην τὸν ἐρμηνέα τῷ τῶν φρα-
 τῆσι τῶν ἐλλήνων, ἐκέλευσε περὶ τὸν ἑσθῆ
 τὰ ὅπλα, καὶ ὅτι χερῶν ὅλων τὸ φάλαγγος. οἱ
 δὲ τῶν περὶ τὸν φρατῆσι, καὶ ἐπεὶ
 ἐσάλπιγγε, περὶ τὸν ἑσθῆ τὰ ὅπλα ἐπῆ-
 σαν. ἐκ δὲ τῶν τῶν περὶ τὸν σὺν κρα-
 γῆ, ἀπὸ τῶν αὐτῶν δρόμος ἐγέρθη τοῖς φρα-
 τῆσι ὅτι τῶν σκηνῶν. τῶν δὲ βαρβάρων φό-
 βος τὸ πολλοῖς τε καὶ ἄλλοις, καὶ ἡ τε κίλιασα
 ἐφυγῆν ἐκ τῶν μαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀρ-
 ρῶν, καταλιπόντες τὰ ὄνια ἐφύγον. οἱ δὲ
 ἐλλήνες σὺν γέλωτι ὅτι τῶν σκηνῶν ἤλθον. ἡ δὲ κίλιασα ἰδούσα τὸν λαμπερῆτα καὶ τὸν
 τῶν φρατῆσι, ἐθαύμαζε. Κῦρος δὲ ἤσθη, τὸ ἐκ τῶν ἐλλήνων εἰς τὸς βαρβάρους φόβον
 ἰδών. ἐν τῷ αὐτῷ ἔξελαυνήσασθαι βῆς, τῶν σαγγῶν εἰκοσιν, εἰς ἰκόνιον τὸν Φρυγίας πόλιν ἐσθῆ.

beret stipendia, non ea daret. Interim * E-
 pyaxa Syennesis Cilicum regis vxor, ad
 Cyrum venit, quæ illi magnam pecunia
 vim dare ferebatur. Itaque tunc exercitui
 Cyrus salarium quatuor mensium persol-
 uit. Habebat secum hæc femina Cilicum
 & Aspendiorum satellitum comitatum, ac
 Cyrus consuefcere cum ea dicebatur. Inde
 castris alteris, parasangas decem progredi-
 tur ad oppidum frequens, cui nomen
 † Thymbrium. Hæc propter viam fons ce-
 rat, qui Midæ Phrygum regis fons diceba-
 tur, & ad quem Midas Satyrum illum ve-
 natus esse fertur, quum fontem vino mis-
 cuisset. Hinc castris alteris, parasangas de-
 cem pergit ad frequens oppidum Tyriæum,
 quo loco triduum mansit, rogasseque Cy-
 rum Cilicæ regina perhibetur, vt sibi exer-
 citum ostenderet: quod quum ille facere
 cogitaret, tam Græcos, quam barbaros in
 campo lustrabat. Græcis autem manda-
 bat, vt more suo ad pugnam instructi stan-
 rent, ac quisque suos disponderet. Itaque in
 quaternos dispositi sunt, & dextrum qui-
 dem Meno cum suis obtinebat, læuū cum
 suis Clearchus, in medio ceteri duces e-
 rant. Cyrus primum barbaros spectabat,
 qui in turmas & cohortes instructi progredi-
 ebantur: deinde Græcos, quos ipse in cur-
 ru præteruehebatur, Cilissa vero in carpe-
 nto. Habebat autem omnes areas galeas, &
 tunicas puniceas, & ocreas, & scuta deter-
 fa. Quū præteruectus omnes esset, currum
 ante phalāgem mediā fistit, ac Pigrete in-
 terprete ad Græcorū duces misso, mandat
 vt arma infesta obuenterent, totamq; pha-
 langem promouerent. Atque illi quidem
 militibus hæc denuntiabant. Vbi classi-
 cum cecinisset, armis obuensis, procedebant:
 quumq; celerius cum clamore progredierentur,
 vltro milites ad tabernacula cursu se conferebant.
 Barbari vero quum alij terrebantur, tum Cilissa fugiebat e car-
 pento, & turba forensis relictis rebus ve-
 nalibus itidem est dilapsa, Græcis cum ri-
 fu ad tabernacula se recipientibus. Cilissa
 splendorem atque ordinem copiarum, quem viderat,
 admirabatur. Cyrus vero magnam voluptatem cepit,
 quum barbaris metum a Græcis iniectū cerneret.
 Inde castris tribus, viginti parasangas progredi-
 tur ad vltimam Phrygiæ urbem Iconium.

* al. E-
 pyanax
 Cilicia
 † supra
 vocatur
 Thym-
 brasia pag.
 158.
 Mide
 fons, ad
 quem Si-
 lenus olim
 captus.

† θυμ-
 βρια

ὁ κεκα-
 θυμέ-
 νος.

πολὺς *
 ἢ τε

Græci test.
 torem aliis
 per iocum
 incutunt.

οἱ μὲν ἔφασαν δὲ πάλιν αἰετὰ κατὰ πύλας
 ὑπὸ τῶν κιλίκων· οἱ δὲ ὑπολῆφθαι τὰς, καὶ
 οὐδὲν αὐτοῖς ἄλλο φράδιμα, οὐ-
 δὲ τὰς ὁδοῖς, εἴτα πλαιωμένοις ἀπολέσθαι,
 ἦσαν δὲ οὗτοι ἑκατὸν ὀπλίται· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπι-
 δὴ ἦκον, τὴν τε πόλιν τὴν ἀρσίοις διήρπασαν,
 ἀφ' ἧς ἔλαθρον τῶν συστρωτῶν ὄργιζόμε-
 νοι, καὶ τὰ βασίλεια τὰ ἐν αὐτῇ. Κύρος δὲ, ἐ-
 πεί εἰσήλασεν εἰς τὴν πόλιν, μετεπέμπετο
 Συένεσιν πρὸς ἑαυτὸν. ὁ δὲ οὔτε πρῶτον
 ἑσθὲνί πω κρείττονι ἐαυτῷ εἰς χεῖρας ἐλθῆν ἔφη,
 οὔτε τότε Κύρω ἰέναι ἠέλε, ὡρὶν ἡ γυνὴ αὐτὸν
 ἔπασε, καὶ τὰς ἐλάβε. μὲν δὲ ταῦτα ἐπεὶ
 σιωπήσαντο ἀλλήλοισι, Συένεσις μὲν Κύρω
 ἔδωκε χεῖρας πολλὰ εἰς τὴν στρατιάν, Κύ-
 ρος δὲ ἐκείνῳ δῶκε, ἃ νομίζεται πρὸς βα-
 σιλῶσι τίμια, ἵππων χροσοχάλινον, καὶ φρε-
 σίον χρυσοῦν, καὶ ψέλλια, καὶ ἀκινάκιον
 χρυσοῦν, * καὶ σολιὸν ἀρσίοιον, καὶ τὴν χεῖραν
 μηκέτι δρῶσαι· τὰ δὲ ἠρπασμένα ἀνδρά-
 ποδα, ἡ πρὸς ἐπιχρῶσιν, ἀπολαμβάνειν.
 ἐν ταῦθ' ἔμνη Κύρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴ-
 κισιν. οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τῷ
 πρῶτω. ὡς ὅτε πρὸν γὰρ ἦν ὅτι βασιλέα
 ἰέναι, μὴ δὲ ἴνα ἴκῃ ἐπὶ τῆν ἔφαθ'. ὡρὶν
 ὅτι Κλέαρχος τὴν αὐτῆν στρατιάν ἐβιάζετο
 ἰέναι. οἱ δὲ αὐτὸν τε ἔβαλλον, καὶ τὰ ὑποζύγια
 τὰ ἐκείνῳ, ἐπεὶ ἠρῶτο πρὸς ἰέναι. Κλέαρχος δὲ
 τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε ἢ μὴ κατὰ πρῶτον ἴ-
 να, ὑπερῶν δὲ, ἐπεὶ ἔγνω, ὅτι ἐδωθήσεται βιά-
 σασθαι, σιωπήσαντο ἐκ κλησίου τῶν αὐτῆν στρα-
 τῶν καὶ πρῶτον μὲν ἔδωκε πολὺν χρῶ-
 σον ἑσθῶν, οἱ δὲ ὀραίνες * ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώ-
 πων, εἴτα ἔλεξε τοιάδε· Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ
 θαυμάζετε, ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι
 πρῶτασιν. ἐμοὶ γὰρ Κύρος ξένος ἐχέτο, καὶ
 με φέρωντα οὐκ ἔπαρξας τὰ ἑδῶν ἐτίμη-
 σε, καὶ μυρίους ἔδωκε δαρφχοῖς· οἱς ἐγὼ λαβὼν,
 οὐκ εἰς τὸ ἴδρον κατέτελλον ἐμοὶ, ἀλλ' ἐδὲ κα-
 θύδουπάθησα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς ἔδωκα πάντων. καὶ
 πρῶτον μὲν πρὸς τὴν θράκην ἐπολέμησα, καὶ
 ὑπὸ τῆν ἑλλάδος ἐπιμαρτύριον μὲν ὑμῶν, οὐκ
 ἔχρησθαι αὐτοῖς δὲ ἐλαύνων, βελομήδης ἀ-
 φαιρῶν τὴν ἐνοικῆντας ἑλλῆνας τῆν γῆν. ὅτι
 ὅτι Κύρος ἐκείνῳ, λαβὼν ὑμᾶς ἐπορεύομην ἴ-
 να, εἴπῃ δέοισι, ὡφροῖν αὐτῶν, αὐτῶν εὐῶπαθον ὑπ' ἐκείνῳ. ἐπεὶ δὲ ὑμῶν ἐβέλασθε συμπορεύεσθαι,

quos aiebant alij quadam in direptione a
 Cilicibus fuisse caesos: alij, relictos a tergo,
 quum reperire copias ceteras, & vias non
 possent, sic deinde palantes periisse. Et e-
 rant hi grauis armaturæ milites centum:
 Reliqui, posteaquam Tarsum venere, di-
 ripiunt urbem, ira propter commilitonum
 cladem accensi, ipsamq; cum vrbe regiam:
 Cyrus urbem ingressus eques, Syennefin
 ad se arcessit. Ille, quod ne antehac quidem
 se potentioris alicuius in manus venisse di-
 ceret, venire tum quoque prius ad Cyrum
 recusabat; quam suafu vxoris adductus ef-
 fet, & fidem ab Cyro accepisset. Post hæc
 congressi quum essent, Syennelis Cyro in-
 gentem pro exercitu pecuniam donat, &
 Cyrus illi vicissim ea munera, quæ magni
 sunt apud reges pretij; nimirum frænis au-
 reis insignem equum, & torquem aureum,
 & armillas, & acinacem aureum, cum ve-
 stitu Perfico. Præterea non amplius agrum
 direptum iri, ac direpta mancipia, sicubi
 in ea incidisset, recepturum. Heic Cyrus
 cum exercitu dies xx substitit, quod ne-
 garent se milites vltius perrecturos. Iam
 enim suspicabantur, contra regem se duci,
 aduersus quem stipendio se conductos ne-
 gabant. Clearchus primus suos vi propel-
 lere, vt pergerent, volebat. At illi tum in i-
 psam procedere incipientem, tum ipsius
 iumenta lapides coniciunt. Quo factum,
 vt parum abesset, quin lapidibus obrueret-
 tur. Tandem quum vi se nihil perfectu-
 rum animaduerteteret, militem suum ad cō-
 cionem vocat; ac primum diu multis cum
 lacrumis stabat, quod quidem illi quum
 cernerent, cum silentio mirabantur, dein-
 de in hunc modum est loquutus: Ne vobis
 mirum sit, milites, me præsentem rerum
 statum grauiter molesteq; ferre. Cyrus e-
 nim hospitij ius mecum iniit, meq; exsu-
 lantem a patria quum aliis ornauit hono-
 ribus, tum Daricorum nummum x milli-
 bus donauit. Eos posteaquam accepi, non
 in commodum meum, nec voluptatem
 meam verti, sed in vos expendi. Ac pri-
 mum quidem Thracibus bellum intuli, &
 vobiscum eos, Græciæ causâ suscepta, sum
 vltus. Nam quum Græcis colonis Cherro-
 nesum eripere vellent, ego hoc ipso eos a-
 gro expuli. Posteaquam deinde me Cyrus
 arcessiuit, vobiscum ad eum veni, vt pro i-
 psius in me beneficiis ei, si ita vsus po-
 sceret, commodarem. Nunc quum vos
 nobiscum hoc iter suscipere non velitis,

Clearchus
 pene a suis
 opprimi-
 tur.

Ακροκόμα. **Β**ραχόμα. **Γ**αλάμα. **Δ**αλύμα. **Ε**άραμα. **Σ**ερέμα. **Ζ**ερέμα. **Η**ερέμα. **Θ**ερέμα. **Ι**ερέμα. **Κ**ερέμα. **Λ**ερέμα. **Μ**ερέμα. **Ν**ερέμα. **Ξ**ερέμα. **Ο**ερέμα. **Π**ερέμα. **Ρ**ερέμα. **Σ**ερέμα. **Τ**ερέμα. **Υ**ερέμα. **Φ**ερέμα. **Χ**ερέμα. **Ψ**ερέμα. **Ω**ερέμα.

Ακροκόμα. **Β**ραχόμα. **Γ**αλάμα. **Δ**αλύμα. **Ε**άραμα. **Σ**ερέμα. **Ζ**ερέμα. **Η**ερέμα. **Θ**ερέμα. **Ι**ερέμα. **Κ**ερέμα. **Λ**ερέμα. **Μ**ερέμα. **Ν**ερέμα. **Ξ**ερέμα. **Ο**ερέμα. **Π**ερέμα. **Ρ**ερέμα. **Σ**ερέμα. **Τ**ερέμα. **Υ**ερέμα. **Φ**ερέμα. **Χ**ερέμα. **Ψ**ερέμα. **Ω**ερέμα.

AHoc loco etiam stipendiarij Græci e c e c g
gravis armorum, qui *Abrocomæ milita-
bant, ab eo deficiunt, & cōtra regem signa
Cyri sequuntur. Hinc vnius itinere diei pa-
rafangas v conficit, ad portas vsq; tum Ci-
licia, tum Syria. Erant hæc duo castella,
quorum citerius obuersum Cilicia, Syen-
nesis ac Cilicum præsidium tenebat: vlt-
erius obuersum Syriae, dicebatur regis præ-
fidium custodire. Medio inter hæc loco
*Cerfus amnis fluit, latitudine plethri. **T**o-
tum vero spaciū inter castella medium, **B**
trium erat stadiorum, neq; transiri vi pote-
rat. Nam transitus angustus erat, ac muri
ad mare pertinebant, & saxa desuper erant
inaccessa. Supra castellum vtrumq; fauces
illæ siue portæ prominebant. Hic erat ille
transitus, cuius caussa naues Cyrus adduci
iusserat; quo transmissis citra & vltra por-
tas grauis armorum peditibus, atq; hosti-
bus loco pulsus, transire possent, si quos for-
te Syriacas portas præsidio tuentes reperis-
sent. Nam hoc facturum Abrocomam Cy-
rus, instructum magnis copiis, arbitraba-
tur. Non tamen hoc fecit Abrocomas, sed
quod Cyrum in Cilicia esse audierat; reli-
cta Phœnicia, perrexit ad regem cum tre-
cētis hominum millibus, quemadmodum
quidem ferebatur. Inde per Syriam vnus
itinere diei parafangas v confecit Myriandrum
vsq; Phœnicum vrbem maritimam. Hic locus
emporium erat, quo tunc onera-
riæ naues permultæ adpulerant. Hæc ad
septimum vsq; diem sustiterunt, & dux ille
Xenias ex Arcadia, cum Pasione Megarē-
si, conscensa nauis, & in eam maximi pretij
rebus impositis, discesserunt: a mulatione
ducti, quemadmodum compluribus vi-
debatur, quod milites suos, qui ad Clear-
chum se contulerant, quasi qui essent in
Græciam redituri, ac non aduersus regem
perrecturi, penes Clearchum manere Cy-
rus permetteret. Quum profus ex homi-
num se conspectu subduxissent, rumor est
diditus, quasi triremibus eos Cyrus perse-
queretur, & nonnulli optabāt, vt quia frau-
de mala egissent, caperentur: alij, ne cape-
rentur, ex commiseratione metuebāt. Cy-
rus autem, collectis ducibus, ait: Deserue-
re nos Xenias & Pasio, verum certo sciant,
nec clam se fugisse, quum egomet, quo se-
cesserint, norim; nec effugisse, quum mihi
trirèmes sint, quibus ipsorum nauigium
capere possum. Sed ego ipsos profecto
non persequare, neque quisquam dicturus
est, me hominum opera, dum adfunt, vt,

Al. Acro-
come, quæ
diuersitas
etiam de-
inceps ve-
peritur.

Al. Cap:
fus

πότερον ἔβον) κύρω ἢ ἔ, συνέλεξε δ' αὐτὸν γρά-
 λουμα χωρίς τ' ἀγῶν, καὶ ἔλεξε πᾶσι δὲ ἄνδρες, εἰ
 ἐμοὶ παρῆτε, ἔτε κινδυνεύσαντες, ἔτε ποιήσαν-
 τες, τ' ἀγῶν πλέον παροτιμήσατε γραπῶν ἢ ὑ-
 πὸ Κύρω. τί ἔν κελεύω ποιήσαι; ἴδν δ' ἔστι κῦρος
 ἔπειτα τὸς ἑλλήνας ὅτι βασιλεία. ἐγὼ ἔν φημι
 ἡμᾶς χεῖρα δ' ἄβωαι τ' ἀφράτην πόλιμον
 παρὶν δ' ἡλθον εἶ) ο, τοὶ δ' ἡγοί ἑλλήνες ἀποκρι-
 νοῦνται Κύρω. ἰὼ μὲν γὰρ ψηφίσαν) ἔπειτα,
 ὑμῶς δόξετε ἄποιοι εἶ), ἀξίαιες τ' ἀφρα-
 νην, καὶ ὡς παροτιμῶταις ἡμῶν ἔσι χάριν εἶσε B
 ται Κόρος, καὶ ἀποδώσῃ. (ὅτι σάται δ' εἶτις καὶ
 ἄλλος) ἰὼ δ' ἀποψήφισαν) οἱ ἄλλοι, ἀπὸ μὲν
 μὲν πρῶτες εἰς τὸ ὑμπαλιν ὑμῶν δ' ὡς μόνους
 πρὸ μὲν τοῖς πισοτάτοις χεῖρα καὶ εἰς φρου-
 ρια καὶ εἰς λοχαγίας, καὶ ἄλλου οὐ πινος ἀν δέη-
 ατε, οἶδα ὅτι ὡς φίλου τ' ἀξίεατε Κύρω. ἀ-
 χούσαντες ταῦτα, ἐπέθοντο, καὶ διέβησαν, παρὶν
 τὸς ἀγῶν ἀποκρίνασθ. Κόρος δ' ἐπεὶ ἦσθε το
 ἀφραβηκίεας, ἦσθε τ' καὶ τὰ γράβιμα π
 πέμψας Γλαῦν, εἶπεν ἐγὼ μὲν, ὡ ἀνδρες, ἦ δ' ἡ C
 ὑμᾶς ἐπαίνα. ὅπως ἔ καὶ ὑμῶς ἐμὲ ἐπαίμησε,
 ἐμοὶ μελήσῃ, ἢ μηκέτι με Κόρον νομίζετε. οἱ
 μὲν δ' ἡ γραπῶται, ἐν ἐλπίσι μεγάλας οἶντες,
 ἀχροντο αὐτ' ἀτυχήσαν. Μένωνι ἔ καὶ δῶρα ἐ-
 λέγετο πέμψαι μετὰ παροτιμῶν. ταῦτα ἔ ποιή-
 σασ, διέβαν. συνέπειλο ἔ καὶ τὸ δ' ἡγο γράτευμα
 αὐτῶ ἀπὸν, καὶ τ' ἀφραβηκίεων τ' ποταμὸν ἔ-
 δεῖς ἐβρέθη ἀνωτέρω τ' μαοθῶν ὑπὸ τ' ποτα-
 μῶ. οἱ ἔ φαφακηνοὶ ἔλεγον, ὅτι ἔ πῶποθ' ὄτα
 ὁ ποταμὸς ἀφραβηκίεων περὶ, εἰ μὴ τότε D
 ἀπὸ πλοίοις ἀ τότε Ἀβροχέμας παροτιμῶν κα-
 τέκαυσεν, ἵνα μὴ κῦρος ἀφραβηκίεων. ἐδόκε δ' ἔ θῆσον εἶ),
 καὶ σαφῶς ἔ παροτιμῶσαι τ' ποταμὸν Κύρω ὡς
 βασιλεύσοντι. ἐπέθον ἐξελάνθ' ἀφρα τ' συρίας
 σαθμῶς ἐνεία, παρὰ σαθάγας πεντήκοντα, καὶ ἀ-
 φικνῶν) παρὸς τ' ἀφραβηκίεων ποταμὸν. ἐπέθον
 ἦσαν κῶμα πολλὰ, μετὰ οἶνε καὶ οἶνε. ἐπέθον
 ἐμάναν ἡμέρας ἔξῃς, καὶ ἐπεσιτίσαντο. ἐπέθον
 ἐξελάνθ' ἀφρα τ' ἀφραβηκίεων, τ' ἀφραβηκίεων πο-
 ταμὸν ἐν δόξια ἔχων, σαθμῶς ἐρήμοις πεντήτε, E
 παρὰ σαθάγας πεντήκοντα καὶ πεντήτε. ἐν τῷ τῶ
 τὰ τῶ ποταμῶ μὲν ἡ γῆ, πεδίον, ἀπὸ μὲν ὀμαλὸν
 ὡς παρὰ θάλασσα, ἀφραβηκίεων πληρῆς· εἰ δέ τι καὶ
 ἀπὸ οἰκῶν ἡ καλάμα, ἀπὸ οἰκῶν ἦσαν ἀ-
 ὠδῆ ὡς παρὰ ἀφραβηκίεων. δένδρον δ' ὄσθεν ἐπὶ

A sequuntur ne Cyrum, an non; copias suas
 seorsum cogit, & hac eos oratione compel-
 lat: Si mihi parueritis, milites, nullo nec
 periculo, nec labore vestro consequemini,
 ut maiori vos Cyrus honore, quam ceteros
 milites, adficiat. Quid ergo faciendum ce-
 seo? Rogat nunc Cyrus, ut aduersus regem
 se Græci sequantur. Ego vero aio debere
 nos Euphratē fluuiū traicere prius, quam
 quid reliqui Græci responsuri Cyro sint,
 constet. Quod si decreuerint, sequendum
 esse; vos illi totius rei auctores existisse vi-
 debimini, a quibus traiciēdi factum fuerit
 initium; atq; adeo gratiam vobis Cyrus, ut
 gratificandi sibi studiosissimis, habebit ac
 referet; quod quidē si quisquam alius, ipse
 certe facere nouit. Sin ceteri secus statu-
 rint, vniuersi quidē domum reuertemur;
 sed vos tamen, ut solos dicto audientes, fi-
 dissimorum loco habebit, & ad præsidia, &
 ad præfecturas cohortium; ac si quidem a-
 liud etiā quid fuerit, quod requiretis, scio
 vos ab Cyro vestri studioso impetraturos.
 Quæ quum illi audissent, obtemperabant;
 ac prius, quam alij respōderent, traiciebāt.
 Quos vbi Cyrus transmississe animaduerte-
 ret, magnam voluptatē cepit, ac statim ad
 eas copias Glun cū his verbis misit: Equidē
 vos iam laudo, verū vt vos vicissim me lau-
 detis, mihi curæ erit, aut pro Cyro me non
 amplius habebitis. Milites magna spe con-
 cepta, fausta, feliciaq; ipsi omnia precabā-
 tur. Menoni etiam magnifica munera mi-
 sisse ferebatur. Quib. peractis, & ipse trans-
 mittebat, & vniuersus eū exercitus seque-
 batur; ac nemo ex iis, qui amnem traicie-
 bant, supra mamilas madefactus fuit, adfir-
 mantibus Thapsacenis, numquam alias id
 flumen pedibus transmissum fuisse, quam
 hoc tempore, quippe quod nauigiis tantum
 traiciatur, quæ præcedēs ante ipsos Abro-
 comas exusserat, ne Cyrus traiceret. Res
 quidē ipsa diuinitus accidere visa est, qua-
 si fluuius ipse Cyro regnatura cederet.
 Deinceps per Syriam progreditur castris
 I X, parasangas L, & ad Araxem fluuiū per-
 ueniunt. Hæc vici multi erant, frumento
 & vino referti. quamobrem triduum ibi-
 dem hærent, & comæatum comparant.
 Hinc per Arabiam, quum Euphratem ha-
 beret ad dextram, castris quinq; parasan-
 gas X X XV per solitudinem conficit. Hoc
 loco planicies tota maris instar æquabilis
 erat, absinthio plena. Si quid aliud habe-
 bat vel fruticeti, vel arundinum, ea ve-
 ro vniuersa instar aromatum erant fra-
 grantia. Arbor quidem certe nulla erat.

μεγαλο-
πρεπώς

Cyru Euphratem
sine nauigiū
traiciētis.

Arabie
descriptio.

επειδ' εδουκεν αυτω πολυαιως ποιην, ως αρ' οργη εκελδουσε τες παει αυτ' αρσας τες κρητις οισι σιωπεισσευσαι τας αμαξας. ενθα δη μερος πι τ' αυταξιας υω πεασααχ, ριφανιες γδ τες πορφυρες κημδεις, οπς εκασος ετυχεν εσηκως, εντο, ως αρ' αν δραμοι τις παει νικης, και μαλα χτ' αρανεις γηλοφε, εχονιες τες τε τες πολυιελφς χιτ' νας, χι τας ποικιλας αιανζουειδας, ενιοι χι ερεπιοις παει τ' ταρ' βαχηλοιοι, φελλια, οπι τ' νω χηρων. διθους δε σιω τες ποις εισσηδησανιες εις τ' πηλον, θατηον η ως τις αν ωετο, μελεωρες δε εκρομισαν τας αμαξας. οχ' συμποδον, δηλος υω κυρος απευδων παε τ' οδον, χι ε εχεριβων, οπς μη' οπισιτισμε ενεκα, η πινος δη' εσ αιανχας εκατε' ετο νομιζων, οσω μη' αν θατηον ελθοι, ποσ' ετω απαρασκευαμαχας. σοτερω βασιλη τ' μαχραχ, οσω χ' πολυαοτερον, τοσ' ετω πλεον βασιλη σιωαγειρεαχ ερατευμα. χι σιωιδην δι' υω εω παεσ εχρηπ τ' νοιω η βασιλεως ερχη πληθη μη' χρεας χι αιρθωπων ιαυρα εσα, τ' παει' μη' κη τ' νω οδων, χι τας διεσπααχ τας διωαμης, ααθινης, ειπης εχε' ιαχεων τ' πολεμον ποιοιτο. εφαν' οχ' ε' αφρατα χτ' τες ερημοις σαθμοις υω πολις διδαμφον χι μεγαλη, ονομα οχ' καρμαυδη' εκ ταυτης οι εραπιαται ηρεαζον τα' επιτηδεα, χεδιας εχραβαινοντες ωδε. διφθερας, ας ειχον εεγασμαλια, οπι μπλασαν χορτα κηφε. ειπα συντηζον χι σιωεσων, ως μη' απεαχ τ' τ' κερφης ο' υδωρ. οπι τ' ετων διεβαινον, χι ελαμβανον τα' επιτηδεα, οινον τε εκ τ' βαλαγνου πεποιημενον τ' απ' οχ' φοινικης, χι οπτον μελινης. τες το γδ υω εν τη χρεα πλησον. αμφιλεξαντων δε πι εν τω τ' τε ε' Μενωνος εραπια τ' χι ε' Κλεαρχου, ο Κλεαρχος κρινας αδικην τ' ε' Μενωνος, πληγας ενεβαλεν, ο δι' ελθων παεσ ο' εαυτ' ερατδμα, ελεχμ' ακοσανιες δι' οι εραπιαται, εχαλεπαινον χι ωργιζοντο ιαυρωσ ε' Κλεαρχω. τη δι' αυτη ημερα Κλεαρχος ελθων οπι τ' ε' εραπια τ' ε' ποταμου, και εκη' κατασκε' ε' ε' ε' ανος τιω' ε' ε' ε' αν, αφιππευε' οπι τ' τιω' αυτ' σκηνην ε' ε' Μενωνος ερατδματος σιω' ολιγισ οις παει αυτον. Κυρος δι' ο' πω ηκεν, αλλ' ε' παεσ ε' ε' λαυε. τ' νω δε Μενωνος εραπια τ' νω' ε' ε' ε' ανος, ως ειδε τ' Κλεαρ- vt accederet. Quum vero quidam e Menonis militibus ligna scinderet, viso Clear-

A Quum autem illi hoc lente Cyro facere viderentur, quasi indignabundus summa penes se auctoritate Persas curtus expedire celeriter coniunctis operis mandabat. Heic vero non omnino nullum parentis imperio modestie indicium videre licuisset. Nam purpureis vestibus, quas cadycas vocat abiectionis eo loco, quo forte quilibet stabat, quasi quispiam de victoria curreret, collem admodum etiam precipitem subibat; quum magni pretij tunicas haberent, & variis coloribus caligas, nonnulli etiam torques circa collum, & circum manus armillas. Nihilominus statim cum his in lutum infilientes, citius opinione cuiusquam platiftra in sublime sublata exportabant. Ad summam, res ipsa declarabat, Cyrum itineri festinationem addere, neque diutius vquam hærere, nisi si frumentationis vel alterius necessarii rei causa alicubi subsisteret. Existimabat enim, tanto se imparatione cum rege dimicaturum, quanto celerius ipse accessisset: quanto autem tardius, tanto maiores regi copias coactum iri. Neque non intelligere poterat, quicumque rem adtentius consideraret, regis imperium regionis quidem illud amplitudine, hominumque copia firmum esse: verum & ob itinerum prolixitatem, & quia copia hinc inde diuisa sint, idem illud imbecillum esse, si quis celeriter bellum gerat. Ultra Euphratem, versus illas stationes desertas, tum opulenta tum magna urbs erat, cui nomen Carmanda. Ex hac sibi milites commeatum comparabant, quum ratibus opera tumultuaria confectis in hunc modum vterentur. Pelles eas, quibus utebantur pro tegumentis, leui fœno referciebant, ac deinde futuris artius iunctis prohibebant, ne aqua pertingere ad paleas posset. His ergo traiciebant, commeatumque comportabant; videlicet vinum ex palmulis factum, & panici frumentum. Nam huius in ea regione maxima erat copia. Ceterum orta inter Menonis & Clearchi milites hoc loco cotrouersia, Clearchus Menonis militem iudicio suo illate reum iniurie, verberibus caedi iussit. Is ad exercitum suum reuersus, rem exponit. Quo milites cognito, molesteferebant, & Clearcho successebant grauiter. Eodem die Clearchus, quum ad traiectionem fluminis accessisset, foro venalium suum per Menonis castra cum suis perpaucis equo reuehebatur. Cyrus autem nec dum venerat, sed adhuc erat in itinere,

πες τραχιλοις, φελλια, οπι τας

μαχας

πες ε' μη' και

κορυφης

μη'

Cyri celeritas experita.

Uta inter Clearchi & Menonis milites orta.

cho, qui eques transfret, securim in eum A conicit, & ab illo quidem hic aberrat: ve- rum alius eum lapide petebat, & item alius, excitatoq; clamore permulti. Clearchus sua in caltra fuga elabitur, ac statim arma capi mandat, grauisq; armaturæ militibus iltic subfistere iussis, & ante pedes scuta collocare; cum Thracibus & equitib. ipse, quos in agmine suo supra quadraginta habebat, & eos maxima ex parte Thraces, sic aduersus Menonis milites prouehitur, vt & illi terrore percelleretur, & Meno etiam ipse; aliis ad arma concurrentibus, aliis stãtibus, & quid in re nec opinata, facerent, ignorañtibus. Proxenus autem qui tandem forte cum grauis armaturæ militum acie accesserat, statim ductis inter vtrosque copiis, arma deponebat, & Clearchum rogabat, ne hæc faceret. Ferebat ille grauiter, quod cum parum abfuisset, quin lapidibus obrutus perisset, lenibus verbis in illo acerbocasu suo vteretur. Deniq; de medio excederet, iubebat. Interea quum aduenisset Cyrus, ac rem totã percepisset, mox sumtis in manus armis, vna cum maxima illorum manu, qui aderant, in medium aduehitur, & huiusmodi quedam inquit: Nescitis plane, quid agatis, Clearche, tuq; Proxene, ac Græci ceteri, qui adestis. Nam si proelio inter vos congregi emini, existimare debetis, & me hoc ipso die, & vos non multo post, ad internecionem casum iri. Nam si non recte nostræ res adfectæ fuerint, omnes hi barbari, quos cernitis, nobis infensiores erunt; quam ij qui regis partes tuentur. Que verba quū Clearchus audiisset, ad se rediit; & ambo, facto irascēdi sine, arma deponabant. Inde quum procederēt, ex equorum vestigiis & stercore, quæ conspiciebantur, coniecturã faciebant, fuisse istic equorum ad duo millia. Hi præeundo tum pabulum, tum si quid aliud esset vsui futurum, exurebant. Erat quidam Orontas Persa, qui genere familiam regis adtingebat, & inter Persas rerum bellicarum peritia excellere ferebatur. Is Cyro insidias facere instituit. Ac tametsi etiam ante hoc tempus arma contra Cyrum ceperat, tamen modo reconciliatus aiebat; si mille sibi equites traderet, aut structis insidiis equites illos incendiis omnia vastantes se interemturum, aut multos in potestatem suam viuos redacturum; prohibiturumque, ne accedendo reliqua incenderent; facturum denique ne vlli vmquam renuntiare regi possent, quod vidissent Cyri exercitum. Que quum audiisset Cyrus, visa ei sunt e re

Cyrus licem com- ponit.

Orontas proditio.

χοι διελευνοία, ἴησι τῆ ἀξίνῃ, κὶ οὐτὶ μὲν αὐτὸν ἠμῶν ἔστιν, ἀλλ' ὅτι λίθος, κὶ δὴ ὅς' εἶτα πολλοὶ, κραυγῆς ἕνεκα μὲν. ὁ δ' ἡλιαθὺς εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἵδμενα, κὶ δὴ οὕτως παραθήσεται εἰς τὰ ὄπλα, κὶ τὴν μὲν ὀπλίτας ἐκέλευεν αὐτῶν μῆναι, τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ ἄρματα. αὐτὸς δὲ λαβὼν τὴν θώρακα κὶ τὴν ἵππεα, οἵ ἦσαν αὐτῶν ἐν τῷ ἐραθῶματι πλείους ἢ τετρακόνητα, (τῶν δ' οἱ πλείους θρᾶκες) ἦλθεν ἐπὶ τὴν Μένωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπλήρησαι, καὶ αὐτὸν Μένωνα, κὶ βρέχην ἐπὶ τὰ ὄπλα. οἱ δ' ἐξέστησαν ἀπορῶντες τῷ ἡλιαθῶνι. ὁ δ' Πέζξενος, ἔτυχε γὰρ ὑστερον πρὸς αὐτῶν, κὶ τὰς αὐτῶν ἐπορεύθη τὸ ὄπλιτῶν. δὴ οὕτως οὖν εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων ἄγων, ἔθηκε τὰ ὄπλα, κὶ ἐδύτο τῷ Κλεάρχου μὴ ποιεῖν ταῦτα. ὁ δὲ ἐχάλεπαρην, ὅτι αὐτὸν οὐκ ἔδεισαντος καταλαβῶντα, πρὸς αὐτὸν λέγει τὸ αὐτῶν πάρος, ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἐκ τοῦ μέσου ἐξίτασθαι. ἐν τῷ Στρατῷ, ἔπειτ' ἦκε Κύρος, κὶ ἐπέθηκε τὸ ἡλιαθῶνι, δὴ οὕτως ἔλαβε τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, κὶ σὺν τοῖς παρῶσι τῶν πλείων ἦκεν ἐλαύων εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτῷ Κλεάρχε, καὶ Πέζξενε, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ παρόντες ἐλλήνες, ὅτι ἴσατε ὅ,τι ποιεῖτε. εἰ γὰρ τίνα ἀλλήλοισι μάχην συνάψετε, νομίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τε κατακεκῶσθαι, καὶ ὑμᾶς οὐ πολὺ ἔμω ὑστερον κακῶς γὰρ τῆ ἡμετέρων ἐχόντων, πῶς ἔστι, ἐξ ὅρατε, βαρβάροι πολεμώτεροι ὑμῶν ἔσονται τῷ ἡλιαθῶνι βασιλεῖ ὄντων. ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλεάρχος, ἐν αὐτῶν ἐθήλο, κὶ παυσάμενοι ἀμφοτέρω ἐξέλασαν ἐπὶ τὰ ὄπλα. ἐν τῷ ὄντι πρὸς αὐτῶν ἐφάνετο ἰχνη ἵππων κὶ κάπρως. εἰκάζετο δὲ εἶ) ὁ εἶδος ὡς διαχλίων ἵππων. οὗτοι πρὸς αὐτῶν ἐκείνων κὶ χιλῶν καὶ εἴ τι ἄλλο χρησίμω ἔστω. Οὐδὲν δὲ ἄρα αὐτῶν ἦν, ἀλλ' ὅτι πρὸς ἡλικῶν βασιλεῖς, καὶ τὰ πολέμα λεγόμενος ἐν τοῖς ἑξήτοις ἡλικῶν, ἐπιβουλῆς Κύρω, κὶ πρὸς αὐτὸν πολεμώσας, καταλαβῶντα δὲ οὐτὶ Κύρω, εἶπεν· εἰ αὐτῶν δούη ἵππεας χιλίους, ὅτι τὴν πρὸς αὐτῶν ἀποκαταστήσας ἵππεας ἢ κατακάνοι ἀν' ἐνεδρόσας, ἢ ζῶντας πολλοὺς αὐτῶν ἔλθοι, κὶ καλύσσει τὸν ἡλιαθῶνι οἷα, κὶ ποιήσσει ὥστε μὴ ποτε διώσθαι αὐτῶν ἰδούσας τὸ Κύρω ἐράτευμα, βασιλεῖς ἀφ' ἡλικῶν. ὁ δ' ἡλικῶν ἀκούσας ταῦτα ἐδύετο ὠφέλιμα

λιμα

Handwritten notes in the right margin, partially visible and illegible.

λιμῶν εἶ), καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν λαμβάνειν μέρος
 παρ' ἐκείνου τῶν ἡγεμόνων. ὁ δὲ Οὐρόντας, νο-
 μίστας ἐτοίμοις αὐτῷ εἶ) τὸς ἰππέας, ἡράφει
 ὀπισθολίω παρὰ βασιλέα, ὅτι ἦζοι ἔχων ἰπ-
 πέας, ὡς αὐτὸν διώκοντα πλείους· ἀλλὰ φράσας
 τοῖς ἐαυτοῦ ἰππεῦσιν ἐκέλευεν, ὡς φίλιον αὐτὸν
 ὑποδέχεσθαι. ἐνταῦθα δὲ ἐν τῇ ὀπισθολῇ καὶ τὸ
 παρὰ φίλιας ὑπομνήματα, καὶ πίστεως.
 ταῦτ' ἰδὼν ὀπισθολίω δίδωσι πιστῶν ἀδελφῶν, ὡς
 ἔπειτο. ὁ δὲ λαβὼν, Κύρου τὸ δέικναι αἰαγοῖς
 δὲ αὐτῷ Κύρου, συλλαμβάνει Οὐρόντιν, καὶ
 συλλαμβάνει τὴν αὐτῶν σκηνὴν παρὰ τὸν ἑρ-
 οῖον, καὶ τὸν αὐτῶν ἐπίστατον καὶ τὸν ἐλλυῶν
 στρατηγὸν ἐκέλευεν ὀπλίτας ἀγαγόν, τέτταρας
 δὲ ἄλλους τὰ ὄπλα παρὰ τὴν αὐτῶν σκηνὴν. οἱ
 δὲ ταῦτα ἐποίησαν, ἀγαγόντες ὡς τετραχίλιους
 ὀπλίτας. Κλέαρχον δὲ καὶ εἰσὼ παρεκέλευσε
 σύμβουλον, ὅς γε καὶ αὐτῶν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐ-
 δόκει παρρησιασθῆναι μάλιστα τῶν ἐλλυῶν.
 ἐπεὶ δὲ ἐξήλθεν, ἐξήγγιλε τοῖς φίλοις τὸ κρίσιν
 τῶν Οὐρόντας, ὡς ἐχέμετο. ἔγρηρ' ἀπόρητον ἰδὼν.
 ἔφη δὲ Κύρου πρὸς τὸν λόγον ὡδε· Παρεκέ-
 λεσα ὑμᾶς, ἀδελφοὶ φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῖν βα-
 λδύομενος ὁ, πῶς δὲ δικαιοσύνην καὶ παρὰ θεῶν
 καὶ παρὰ ἀνθρώπων, τὸ παρὰ τὸν αὐτῶν Ο-
 ἄντα τῆς ἐπιπέτου. τὸν γὰρ παρὰ τὸν μὲν ὁ ἐμὸς πα-
 τὴρ ἔδωκεν ὑποθήκην ἐμοὶ εἶ). ἐπεὶ δὲ τα-
 ρχεῖς, ὡς ἔφη αὐτὸς, ὑποτῶν ἐμοὶ ἀδελφοῦ
 οὐκ ἐπολέμησεν ἐμοί, ἔχων τὴν ἐν Ἀρδεσίᾳ
 ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ αὐτὸν παρὰ πολέμων ἐ-
 ποίησα, ὡς τε δόξαί τῶν τῶν παρὰ ἐμὲ πολέ-
 μου παύσασθαι, καὶ δόξαί ἐλαβὼν καὶ ἔδω-
 κα. μὲν ταῦτα, ἔφη, ὡς Οὐρόντας, ἐστὶν ὁ, πῶς ἡ-
 δικησα; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ἰδὼν. πάλιν ὁ Κύρου
 ἠρώτα· οὐκ ἔτι ὑπερβῆναι, ὡς αὐτὸς σὺν ὁμολογῆσας,
 ὡς δὲ ὑποτῶν ἐμοὶ ἀδικούμενος, ἔπειτα εἰς μυ-
 σοῖς, καὶ ὡς ἐποίησεν ἐμὴν χάριν ὅ, πῶς ἐδύνατο;
 ἔφη ὁ Οὐρόντας· ἔχων, ἔφη ὁ Κύρου, ὅποτ' αὐ-
 τὸν ἔγνωσεν τὸ σαυτῶν δυνάμειν, ἐλθὼν ὅτι τὸ Ἀρ-
 τέμιδος βωμόν, τὸ μεταμεμνηταί σοι ἔφη-
 σα, καὶ πείσας ἐμὲ, πῶς πάλιν ἔδωκε μοι, E
 καὶ ἐλαβες παρ' ἐμοῦ; καὶ ταῦθ' ὁμολογῆσ' ὁ
 Οὐρόντας, τί οὖν, ἔφη ὁ Κύρου, ἀδικηθεὶς ὑπὸ
 ἐμοῦ, νῦν ποτε ἵκον ὅτι βουλεύων μοι φαιερός
 γέγονας; εἰ πόντος δὲ ὁ Οὐρόντας ὅτι ὡς δὲ ἀδικη-
 θεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κύρου αὐτὸν, ὁμολογῆσας οὖν παρὰ ἐμὲ ἀδικῶν εἶ); ἢ γὰρ ἀδικῶν, ἔφη ὁ Οὐρόντας.

fua futura. Quamobrem iussit, vt a singulis
 ducibus copiarum partē acciperet. Oron-
 tes, qui existimaret, paratos sibi equites fo-
 re, literas ad regem scribit, venturū se cum
 equitatu quam posset maximo: saltim dici
 iuberet equitibus suis, vt se tamquam ami-
 cum exciperent. Eadem in epistola pristi-
 nam regi amicitiam ac fidē in memoriam
 reuocabat, eamq; homini, quē admodum
 ipse existimabat, fideli tradebat. Is quum
 primum eam accepisset, Cyro ostēdit: qui
 ea lecta, comprehendit Orontam, & ad ta-
 bernaculum suum Persas septem, auctori-
 tate apud se præstantissimos, arcessit; Græ-
 corumq; duces iubet grauis armaturæ mi-
 lites adducere, qui cū armis tabernaculum
 suum circumfisterent. Parebant illi, circi-
 terq; militum armaturæ grauis tria millia
 ducebāt. Clearchum introvocatū etiam
 in consilium adhibebat, quod is tum ipsi,
 tum ceteris, Græcos longe dignitate vide-
 retur antecellere. Quumq; post ille de ta-
 bernaculo exiisset, quo pacto de Orōta iu-
 diciū factū fuisset, amicis narrabat: quip-
 pe qui rem silentio tegere iussus non esset.
 Aiebat autem, Cyrum fecisse dicēdi prin-
 cipium huiusmodi quoddam: Equidē vos,
 amici, huc aduocari volui, quo de vestri
 consilij sententia, de hoc Oronta id statuā,
 quod & ad Deos, & ad homines æquissi-
 mum fuerit. Hunc primum pater meo sub
 imperio esse voluit. Postea fratris mei ius-
 su, quemadmodum ipse passus est, aduer-
 sum me arma cepit, Sardium arce occupa-
 ta. Ego vero bello hominem persequens
 effeci, vt abstinerem sibi a bello aduersus
 me putaret; adeoq; dextram ipsi & dedi, &
 Daccepi. Post hæc, ait, vllane te iniuria adfe-
 ci, Oronta? Quum is respondisset, Nulla;
 rursus interrogabat Cyrus: Ergo deinceps,
 vti quidem ipse profiteris, nihil a me laesus,
 nonne facta ad Mysos defectione agrum
 meum, quacumque ratione poteras, infe-
 stum habuisti? Factum, Orontes ait. Ergo
 quum rursus, quæ tuæ vires essent, adgnoi-
 ceres; nonne ad aram Dianæ accessisti, ac
 pœnituisse te facinoris tui dixisti, mihi que
 persuaso fidem dedisti, & accepisti? Quæ
 itidem quum Orontes passus esset: Qua-
 nam igitur, ait Cyrus, adfectus a me iniu-
 ria, tertium modo mihi deprehensus es in-
 fidias struere? Quum nulla se adfectum
 Orontes iniuria diceret, Cyrus eum iherog-
 rogat: Ergone te fateris in me iniurium ef-
 se? Id quidem necesse est, ait Orontes.

δίδωσιν.

δικαίον

μεταμε-
μνηταί
σοι

Tum rursum Cyrus: Etiā ne deinceps fra-
 tri meo hostis fueris, mihiq; amicus & fi-
 dus? Cui ille: Tamen si maxime sim, respon-
 dit: tibi tamen, Cyre, non amplius fidus vi-
 debor. Ad quæ verba Cyrus iis, qui aderāt,
 ait: Hic quidem huiusmodi tum fecit, tum
 fatetur: vestrū vero tu primus dicito, Cle-
 arche, sententiā tuam. Et Clearchus: Equi-
 dem censeo, ait, hunc hominem quamprimum
 e medio tollendum esse, ne deinceps
 necesse sit ab ipso nos cauere; sed otium no-
 bis sit, quod hunc adinet, de iis, qui amici
 nobis esse volunt, bene promerēdi. Ad hęc
 sententiā Clearchus aiebat & ceteros ac-
 cessisse. Post hæc surgentes vniuersi, atq; in
 his etiam propinqui hominis, Cyro sic iu-
 bente, cum indicio necis zonam Orontæ
 prehēderunt. Deinde quibus hoc negotij
 datum erat, ipsum educebāt: quem quum
 viderēt ij, qui prius eum summisse venera-
 bantur, etiam tunc eundem illi veneratio-
 nis honorē exhibebant, tamen si hominem
 duci ad mortem intelligerēt. Posteaquam
 introductus in Artapatæ, quo Cyrus vno
 sceptrigerorū fidelissimo utebatur, taber-
 naculum fuisset; nemo deinceps Orontam
 vel viuum vel mortuū vquam vidit, aut
 dicere certo potuit, quo pacto extinctus ef-
 fet, aliter aliis suspicantibus. Ne quidē v-
 quam sepulchri ipsius vllum vestigium ex-
 stitit. Inde per agrum Babylonium castris
 tertiis, parasangas x i i conficit. Quum ca-
 stra tertia metatus esset, tam Græcas, quam
 barbaras copias in planicie iustrabat, idq;
 nocte media. existimabat enim regem po-
 stridie mane ineūdi proelii caussa cum co-
 piis adfuturum. Et Clearchum quidem,
 dextrum cornu ducere iubet: Menonem
 Thessalum, sinistrum. Suos struebat ipse.
 Posteaquam iustratæ copiarū fuissent, ade-
 rant postridie magno a rege transfugæ, qui
 de exercitu regis Cyro nuntios adferebāt.
 Is, aduocatis Græcorum prætoribus, & co-
 hortium præfectis, quo pacto pugnam in-
 stitueret, consultabat; simulque cohorta-
 tus ipsos, huiusmodi verbis fiduciam adde-
 bat: Ego vos, Græci, non quod barbaro-
 rum mihi deesset copia, socios belli huc
 adduxi; sed quod præstare multis vos bar-
 baris existimarem, idcirco mecum sumen-
 dos putavi. Quamobrem date quærso ope-
 ram, vt vos eos exhibeatis, qui libertate,
 quā obtinetis, & cuius gratia vos equidem
 beatos arbitror, digni sitis. Nam scire vos
 volo, me libertatem rebus vniuersis ante-
 ferre, quas possideo, multoq; etiam maio-

Orontæ
 proditoris
 supplicij.

Αὐτὸς δὲ πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κύριος, ἔτι οὖν ἀ-
 γήσιοι τῶ ἐμῶ ἀδελφῶ πολέμιος, ἐμοὶ δὲ καὶ
 φίλος καὶ πιστός; ὃ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ἔτι εἰ γε-
 νοίμην ὁ Κύριος, σοὶ γὰρ ἀπὸ τῆς ποτὲ δόξαιμι. ἄλλος
 ταῦτα ὁ Κύριος εἶπε τοῖς παρῶσιν· ὁ μὲν ἀνὴρ
 τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγει· ὁ μὲν
 δὲ σὺ παρῶτος, ὁ Κλέαρχος, ἀπόφινε γνώμην
 ὅτι σοὶ δοκῆ. Κλέαρχος δὲ εἶπε τὰδε· συμβε-
 λθῶ ἐγὼ τῷ ἀνδρὶ τῶτον ἐκ ποδῶν ποιήσας ὡς
 πάχιστα ὡς μηκέτι δεοὶ τῶτον φυλάττειν, ἀλλ'
 ἀφελῆν ἡμῖν, ὃ καὶ τῶτον ἐστίν, τὸς δὲ ἐθέλον-
 τας φίλους τῶτον ποιῆν. ταῦτα δὲ τῆ γνώ-
 μη εἶπε καὶ τὸς ἄλλους παρῶσιν εἰσαγγέλλων· ταῦτα
 κελύοντος Κύριος ἐλάβοντο τὸ ζῶντος τὸ Οὐρόν-
 τιον ὅτι θανάτω ἀπομιτες ἀνασάντες, καὶ οἱ συλ-
 λησῶν. εἶτα δὲ ἔξῃσιν αὐτὸν οἷς παρῶσιν εἰσαγγέλλων.
 ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτὸ οἱ αὖτε παρῶσιν εἰσαγγέλλων, καὶ
 τότε παρῶσιν εἰσαγγέλλων, καὶ αὖτε εἰδότες ὅτι ὅτι θανα-
 τῶν ἀγῶν. ἐπεὶ δὲ εἶς τὸ Ἄρταπάτα σκηνῶν Ἄρταπά-
 τος εἰσαγγέλλων, τὸς πιστοτάτους τῶν Κύριος σκηπτήρων, τὸς εἰς
 μὲν ταῦτα ἔτε ζῶντος Οὐρόντιον, ἔτε τεθνεώ-
 τος ὁσδεῖς πῶποτε εἶδεν, οὐδὲ ὅπως ἀπέθανεν
 ὁσδεῖς εἰδὼς ἔλεγε. εἶσαγγέλλων δὲ ἄλλοι ἄλλως.
 τὰτος δὲ ὁσδεῖς πῶποτε αὐτὸ εἶδον. ἐν τεθνεώ-
 τος δὲ ἐξελθὼν δὲ τῆς βαβυλωνίας σαθμοῖς
 τῶν, καὶ τῶν ἀσάγγας δώδεκα. ἐν δὲ τῶν τρίτων
 σαθμῶν Κύριος ἔξετασιν ποιήσας τῶν ἐλλήνων
 καὶ τῶν βαρβάρων ἐν τῶν πεδίων, πῶς μείσας
 νύκτας· (εἰδὼς γὰρ εἶς τὸ ὅτι ἔσαν ἐὼ ἡζῆν βα-
 σιλῆα σὺ τῶν στρατῶν μαχρῶν) καὶ
 ἐκέλευε Κλέαρχον μὲν τὸ δόξαι ἕως ἡγε-
 ῶν, Μένωνα δὲ τὸ θεπάλων τῶν δυνάμου· αὐ-
 τὸς δὲ τὸς ἐαυτῶν διέταξε. μὲν δὲ τὸ δόξαισιν ἄμα
 τῆ ὅτι ἔση ἡμέρα αὐτόμολοι πῶς μὲν μεγάλου
 βασιλέως ἡκοντες ἀπήγελλον Κύριον πῶς τὸ
 βασιλέως στρατίας. Κύριος δὲ συλκαλέσας τὸς
 στρατηγούς καὶ λοχαγούς τῶν ἐλλήνων, σιωπέως
 λέγει τότε, πῶς ἀντὶ μὲν χίλις ποιοῖτο, καὶ τῶν
 τὸς παρήνθαι ἡρῶν τῶν τοιαῦτα ὡς ἄνδρες ἔλλη-
 νες, οὐκ ἀποφῶν· ἀποφῶν βαρβάρων συμ-
 μέχους ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων ἀμείνων καὶ
 κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, ὅτι τῶν
 πο παρῶσιν εἰσαγγέλλων. ὅπως ἔν ἐσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τὸ
 ἐλθεῖν, ἡς κέκτησθε, καὶ ὑμᾶς ἕως ἡμῶν
 εὐδαμονίζω. εὐ γὰρ ἴστε, ὅτι τὸ ἐλθεῖν ἡμῶν ἐλθί-
 μῳ ἀντὶ τῶν ἔχω παρῶν καὶ ἄλλων πολλῶν
 πλάσιον.

Handwritten marginal notes in Greek script, including phrases like "οὐκ ἀποφῶν", "ἀλλὰ νομίζων", and "εὐδαμονίζω".

πλάσιον. ὅπως ἴδῃτε εἰς οἶον ἔρχεσθαι ἀγῶ-
 να, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. ὅ μιν πλήθος πολὺ, καὶ
 πολλὴ κραυγὴ ὀπίσασιν· αὐτὰ αἰάχθητε,
 τὰλλα καὶ ἀρμύεσθαι μοι δοκῶ, οἷος ἡμῶν ἰσώ-
 σατε τὸς ἐν τῇ γῆρα οἷος ἀνδράποδος. ὑμῶν
 ἴσῳ ἀνδρῶν ὄντων, καὶ δὴ τὸ λῆσον ἡμομεδῶν, ἐγὼ
 ὑμῶν τὸ μὴ οἶκα δε βεβλήμενοι ἀπιέναι τοῖς οἰ-
 χροὶ ζῆλωτὸν ποιήσω ἀπελθῆν, πολλὰς δὲ οἰσμη
 ποιήσῃν τὰ παρ' ἐμοὶ τ' αἰρήσεσθαι ἀπὸ τῆς οἰ-
 χροῖ. ὁ γὰρ Γαυλίτης παρὼν, Φυγὰς σάμιος,
 πιστὸς ἴ Κῦρος, εἶπε καὶ μὲν, ὡ Κῦρε, λέξοσι πι-
 νές, ὅτι πολλὰ ὑπὸ γῆν ἔστι, ὅσα ἐν τοῖς τόποις ἐστὶ
 ἔκινδύος ἔσθ' ἰσχυρῶντος· αὐτὸ δὲ ἴσῳ πῶς
 μέμνησθαι σε. ἐνίοι δὲ, ἔσθ' εἰ μέμνησθαι τε καὶ βέ-
 λαιο, διὸ ἀσπῆ ἀνδρῶν, ὅσα ὑπὸ γῆν. ἀκί-
 στας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦρος· ἀλλ' ἐστὶ μὲν ἡμῖν, ὡ
 ἀνδρες, ἡ ἀρχὴ ἢ παρ' ἡμᾶς, πρὸς μὲν τὸ μεση-
 βρία, μέγιστος δὲ καὶ μακρὰ καὶ διὸ οἶκα οἰ-
 ἀνθρωποὶ πρὸς ἴσῳ, μέγιστος ὅτι δὲ καὶ
 μῦθα. τὰ δ' ἐν μέσσοις τῶν ἀπὸ πύλα σατραπεύ-
 οισιν οἷος ἐμῶ ἀδελφῶ φίλοι. ἡ δὲ ἡμῶν νική-
 σωμεν, τὸ ὑμᾶς δὲ τὸς ἡμετέρους φίλους τῶντων
 ἔκρεσθαι ποιήσῃ. ὡς ἴσῳ τὸ δέδδικα, μὴ σὺ
 ἔχω, πῶ δὲ ἐκάστω τῶ φίλων, ἀνδρῶν ἴσῳ, ἀλ-
 λά μὴ σὺ ἔχω ἰκανοῖς, οἷος δὲ ὑμῶν δὲ τῶ ἐλ-
 λιών καὶ σέφανον ἐκάστω χρυσουῦ δώσω. οἷος
 δὲ, ταῦτα ἀκούσαντες, ἄλλοι τε ἦσαν πολὺ
 παροθυμότεροι, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ἡγελλον.
 εἰσῆσαν δὲ παρ' αὐτὸν οἷος τε στρατηγῶν, καὶ τῶν
 ἄλλων ἐλλιών ἰνές, ἀξιοῖντες εἰδέναι, τί σφί-
 σιν ἔσαι, ἐὰν κεραιήσωσιν. ὁ δὲ, ἐμπιπλάς ἀ-
 πύτων τῶ γάμιν, ἀπέπεμπε. παρεκελεύ-
 οντο δὲ αὐτῶ πύτες, ὅσοι πρὸ διελέγαντο, μὴ
 μάχεσθαι, ἀλλ' ὅπασιν ἑαυτῶν πάθεισθαι.
 ἐν τῶ τῶ χαρῶ τῶ Κλέαρχος ὡ δὲ πῶς ἦ-
 ρετο Κῦρον οἷος γὰρ σοι, ὡ Κῦρε, μάχεσθαι τῶ
 ἀδελφόν; ἢ δὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, εἶπῳ γε Δαρείου
 καὶ Παρυσάπιδος ὅτι πῶς, καὶ ἐμὸς ἀδελφός, ἐκ
 ἀμαχεῖ ταῦτα ἐγὼ λήσομαι. ἐν τῶ δὲ ἐν τῇ
 ἔξοπλοῖα δὲ ἰσχυρῶς ἐγύρετο τῶ μὲν ἐλλιών,
 ἀσπῆς μυρία καὶ τετρακισία, πελτασταὶ δὲ δι-
 χάλιοι καὶ τετρακισιοὶ. τῶ δὲ μὲν Κῦρου
 βαρβαρῶν δέκα μυριάδες, καὶ δὲ ματα
 δρεπδμηφόρα ἀμφὶ τῶ εἰχσο. τῶ δὲ πολε-
 μίων ἐλέγαντο εἶναι ἑκατὸν καὶ εἰχσο μυριά-
 δες, καὶ δὲ ματα δρεπδμηφόρα δὲ χρισία.

Aribus aliis. Verum ut intelligatis, quale vo-
 bis in certamen sit descendendum; rem o-
 mnem vobis aperiam. Hostium multitudo
 ingens est, & ingēti cum clamore aduerfa-
 rios inuadunt. Quæ si pertuleritis, cetero-
 rum vos ipsos pudebit, sat scio: tales esse
 nostros in his terris homines experiemini.
 Vos si, ut viri estis, etiam audentes vosmet
 exhibueritis: faciam, ut quicumq; domum
 redire voluerit, ciuibus suis suspiciendus
 redeat: quamquam etiam effecturum me
 arbitrer, ut multi rebus patriis oblatas a me
 brationes sint anteposituri. Heic quū Gau-
 lites quidam Samius exsul adesset, Cyro
 fidus: Atqui, ait, nonnulli te dicunt, Cyre,
 multa policeri hoc tempore, quod tali ver-
 feris in periculo, eoq; iam imminente. Sed
 si fortuna prospera vtare, nullius te rei me-
 morem fore. Nonnulli etiam aiunt te, si &
 memineris, & velis, minime tamen posse
 præstare, quæ te præstaturum pollicere.
 Quæ quum Cyrus audisset: Nobis, inquit,
 paternum regnum, milites, pertingit ver-
 sus meridiem ad ea loca, in quibus calor
 causa homines habitare nequeunt; versus
 septemtriones ad ea, in quibus nemo hie-
 mis causa habitat. Quæ his interiecta sunt
 omnia, fratris amici satraparum cum titulo
 & potestate obtinent. Quod si nos vice-
 rimus, vos amicos nostros his per me potiri
 æquum est. Quapropter non est quod me-
 tuam, ne quod amicis singulis largiar, si
 quidem res successerint, habeam: sed ne
 non satis multos habiturus sim, quib. dem.
 Vobis quidem Græcis etiam coronam sin-
 gulis auream dabo. Quæ quum illi audis-
 sent non solū suo nomine multo alacriores
 erant, sed eadem aliis quoq; renuntiabant.
 Ingressi deinde ad ipsum partim duces,
 partim quidam de Græcis ceteris, scire cu-
 piebant, quid essent habituri, si vincerent.
 Hos omnes Cyrus, animis spe refertis, di-
 mittit. Quotquot autē cum ipso colloque-
 rentur, hortabatur eū, ne præliaretur ipse,
 sed post aciem suam subsisteret. Atq; hoc i-
 pso tēpore Clearchus eum interrogabat, in
 hanc sententiā: Existimasne, Cyre, fratrem
 tuum prælio tecum decertaturum? Profe-
 cto, inquit Cyrus, siquidē Darij & Parisati-
 dis filius est, & frater meus, non sine prælio
 equidem hæc consequar. Ceterum quum
 exercitus armaretur, censa sunt Græcorum
 ccc iooo & cccc, qui scutati erant; cetrato-
 rum, iiccio & cccc. Barbarorū, qui Cyro
 militabant, erant ccc iooo, currus falcati
 fere xx. Hostium numerus esse ferebatur
 duodecies cetera millia, currus falcati cc.

πεντακ-
 σιοι

al. 12

al. Anta-gerjes

al. Acrocomas, Tiffaphernes, Gebryas, Arcabes.

Amplitudo castrorum regio- rum.

Silani Ambraciota vaticinium euentus comprobabat.

Item equitum millia sex, quibus * Artager-
 ses cum imperio preerat, & qui ante regem
 dispositi erant. Regiarum copiarum impe-
 ratores, & praetores, & duces quatuor, tre-
 centenis millibus singuli praerant, * Abro-
 comas, Tiffaphernes, Gobryas, Arbaces.
 Verum ex hac multitudine tantum nonin-
 genta millia praelio interfuerunt, & currus
 falcati c. l. Na Abrocomas serius ex Phoe-
 nicia venit, nimirum die quinto a pugna.
 Etenim haec Cyro renuntiabant transfuga
 quidam, qui e castris magni regis ante
 praelium excesserant: & qui commisso iam
 praelio deinceps intercepti fuerunt, eadem
 commemorabant. Hinc Cyrus castris vnus
 parasangas tres progreditur, quum copias
 vniuersas, tum Graecas, tum barbaras in-
 structas duceret. Nam hoc die regem praeli-
 um commissurum existimabat. Etenim
 non longius, quam dimidij diei itinere fos-
 sa aberat alta, latitudine quinq; orgyarum,
 altitudine trium. Ea per campos sursum
 versus ad parasangas x i i, nimirum vsq; ad
 Mediae castellum porrigebatur. Quo loco
 sunt aluei numero quatuor, latitudine ple-
 thri, profunditate ingenti; qui ex Tigri flu-
 uio deriuantur, atque etiam naues in eis
 agi frumentarie possunt. Idem in Euphra-
 tem influunt, & parasanga interuallo di-
 stant inter se, pontibusque strati sunt. Pro-
 pter ipsum Euphratem transitus erat artus,
 inter fluuium ac fossam, latitudine fere xx
 pedum. Hanc fossam magnus rex pro mu-
 nimento fecit, posteaquam inaudisset,
 Cyrum cum exercitu aduentare. Sed tran-
 situm hunc Cyrus cum exercitu superauit,
 atque intra fossam sese recepit. Ac
 rex quidem eo die pugnam non commi-
 sit, sed tum equorum tum hominum re-
 trocedentium multa vestigia manifesto
 cernebantur. Heic Cyrus arcessito Sila-
 no Ambraciota vate, Daricis cum i i i c i o
 donauit, quod Cyro die ante eum diem
 vndecimo, consultis prius extis dixisset,
 regem diebus decem proximis praelium
 non commissurum. Quo tempore Cyrus
 respondit, non amplius subiturum aleam
 praelij, si diebus iis non praeliaretur. Quod
 si tu verum dixeris, decem tibi talenta poli-
 ceor. Quapropter quum dies illi x praeter-
 iissent, aurum hoc ei tunc dedit. Rex vbi Cy-
 ricopias fossam traicere non prohiberet,

ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχίλιοι ἵππαις, ὧν Ἰ Αρτα-
 γέρσης ἦρχεν. ἔπειτα δὲ πρὸς αὐτὸν βασιλέως τετα-
 γμένοι ἦσαν. ἔτι δὲ βασιλέως στρατάρχης ἦν ἀρ-
 χήνης, καὶ στρατηγὸν, καὶ ἡγεμόνες τέσσαρες, Ἰα-
 κύνια μωριάδων ἑκαστος, Ἰ Αβροκόμας, Ἰατα-
 φέρνης, Ἰωβρύας, Ἀρβάκης. τούτων δὲ παρε-
 ῖοντο ἐν τῇ μάχῃ ἐπιπένητα μυριάδες, καὶ
 ἄρμαλα δρεπδμηφόρα ἑκατὸν καὶ πενήτηκοντα.
 Ἀβροκόμας γὰρ ὑπέστη τῆς μάχης ἡμέρας
 πέντε, ἐκ φοινίκης ἐλαύνων. ταῦτα δὲ ἠγέ-
 λων πρὸς Κύρον οἱ ἀπομολήσαντες ἐκ τῆ πο-
 λεμίων πρὸς αὐτὸν βασιλέως πρὸς τῆς
 μάχης· καὶ μὲν τὴν μάχην οἱ ὑπέστην ἐλήφ-
 θησαν τῶν πολεμίων, ταῦτα δὲ ἠγέλλον. ἐντεῦ-
 θεν δὲ Κύρος δὲ ἐλαυνὲν σαθμὸν ἕνα, πρὸς αὐ-
 τὸν ἦσαν, σιωπητὰ γὰρ τῶν στρατάρχων
 [πρὸς τὸν * καὶ τὰ ἐπιπένητα, καὶ τὰ βαρβα-
 ρικῶν. ὅτετο γὰρ ταῦτα τῆ ἡμέρᾳ μαχέσθαι
 βασιλέα. κατὰ γὰρ μέσων τὸν σαθμὸν τὸν
 τῶν ὄρων ἐπιπένητα, ὃ καὶ εὖρος ὄργων
 πέντε, ὃ δὲ βάθος ὄργων ἦσαν. παρετέτακτο δὲ
 ἡ τῶν ὄρων ἀπὸ τῆ πεδίου ἐπὶ δώδεκα
 πρὸς αὐτὸν, μέχρι τῆ μηδίας τείχεος. ἐν-
 τα δὲ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἀπὸ τῆ τήρητος πο-
 τῆμοδ ῥέουσας. εἰσὶ δὲ τέσσαρες, ὃ μὲν ὄ-
 ρος πλεθεινῶν, βαθεῖα δὲ ἰσχυρῶν, καὶ πλοῖα
 πλὴν ἐν αὐτῆς σιταγωγῶν. εἰσβάλλουσι δὲ εἰς
 τὸν ὄρυν τῶν, ἀπὸ αὐτῶν δὲ ἐκείνη πα-
 ρεσπῶν, γέφυρα δὲ ἔπρην. ἡ δὲ παρ' αὐ-
 τὸν τὸν ὄρυν τῶν παρῶν γενὴ μετὰ τῶν
 ὄρων καὶ τῆς τῶν, ὡς εἴρησι ποδῶν
 ὃ ὄρος. ταῦτα δὲ τὴν τῶν βασιλέως
 μέγας ποῖς ἀπὸ τῆ ἑρήματος, ἐπὶ δὲ σιωπῶν
 ταὶ Κύρον πρὸς ἐλαύνοντα. ταῦτα δὲ τὴν
 παρῶν Κύρος τε καὶ ἡ στρατὰ παρήλθε, καὶ
 ἐπὶ τὸν εἰσὸν τῆς τῶν. ταῦτα μὲν οὖν τῆ
 ἡμέρᾳ ἐκείνη μαχέσθαι βασιλέως, ἀλλ' ἔπο-
 χωρῶντων φαίερα ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ὄ-
 ρων ἰχνη πολλά. ἐν ταῦτα Κύρος Σι-
 λανὸν καλέσας τὸν ἀμφοτερότερον μάντιν, ἔ-
 δωκεν αὐτῷ δαρήκεις τετρακίους, ὅτι τῆ ἐν-
 δεκάτῃ ἀπὸ ἐκείνης τῆς ἡμέρας πρὸς τῶν
 Ἰπυθόμωτος, εἶπεν αὐτῷ, ὅτι βασιλέως ἔμα-

χέσθαι δέκα ἡμερῶν. κύρος δὲ εἶπεν· ἐκ ἀρὰ ἐπὶ μαχέσθαι, εἰ μὴ ἐν ταῦτα ἡμέρας μαχέσθαι.
 εἰ δὲ ἀληθὲς, ὑπὸ χροῦ μὲν σοὶ δέκα τάλαντα. τῆτο δὲ χρυσίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρήλ-
 θον αἱ δέκα ἡμέραι. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τῆ τῶν ἐκ ἐκὼν βασιλέως ὃ Κύρος στρατεύμα δὲ ἐλαύνων,
 ἔδω-

Handwritten marginal notes in a smaller script, likely a commentary or continuation of the text, partially obscured by the binding.

ἔδοξε καὶ Κύρω καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπεγνωσμένοι τῶν
 μαχῶν ὡς ἐπὶ τῆς ὑστεραίας Κόρος ἐπορεύετο
 ἡμελημένως μάλλον. τῆ δὲ τρίτῃ ἵππῃ τε τῶ
 δέματος καὶ δὴ μὲν ἵππῳ πορεύαντο ἐπίστρο, καὶ
 ὀλίγοις ἐν τάξει ἔχοντες ἑαυτοῦ. ὁ δὲ πολὺ αὐ
 τῶν αἰατεταραγμένων ἐπορεύετο, καὶ τῶν
 ὀπλων τοῖς γραπώταις πολλὰ ἐπὶ ἀμαξῶν
 καὶ ὑποζυγίων ἤγετο. καὶ ἤδη τὸ ἰὼ ἀμφὶ ἀ
 γροῦν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ἰὼ ὁ σαθμὸς,
 εἶτα ἐμελλε καταλύσθαι, ἰὼ Πάργυρας
 αἰὲρ ἄρσης τῶν ἀμφὶ Κόρον τῶν πικρῶν πορ
 Φαίνεται ἐλαύναντες καὶ κρατοῖς ἰδρουῦντι ὡς ἵπ
 πῶ, καὶ ὄψους πᾶσιν, οἷς ἐνετύγχευεν, ἐβόα
 καὶ βαρβαρικῶς καὶ ἐλλῆνικῶς, ὅτι βασι
 λίδι σὺν φράσθῃ ματι πολλῶν πορσεύχεται,
 ὡς εἰς μάχην παρεσκευασμένος. εἶτα δὲ ἡ πο
 λὺς τάραχος ἐγήρευτο. αὐτίκα γὰρ ἔδοκον οἱ ἐλλ
 λῶες, καὶ πύργους δὲ, ἀτάκτως σφίσι ἐπι
 πεσῶσθαι. καὶ Κόρος τε καταπηδήσας ἐκ τῶ
 δέματος τὴν θώρακα ἐνέδου, καὶ ἀναβάς ἐπὶ
 τὴν ἵππον τὰ παλάμεις χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε
 ἄλλοις πᾶσι παρήγγελλεν ἄξοπιλίξασθαι, καὶ
 καθίσασθαι εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἕκαστον. εἶτα δὲ ἡ
 σὺν πολλῇ ἀσπυδῇ καθίσαντο, Κλέαρχος μὲν
 τὰ δεξιὰ τῶν κέρατος ἔχων, πορσεὺς τῶν ἀφ᾽ ἑ
 τη ποταμῶν, Περσένης δὲ ἐχόμενος· οἱ δὲ ἄλ
 λοι, μὲν τῶν Μένων δὲ, καὶ τῶν φράσθῃ, ὁ
 δὲ ὄνυμοι κέρατος εἶχε τῶν ἐλλῆνικῶν. ὁ δὲ βαρ
 βαρικῶν, ἵππῳ μὲν παφλαγῶν εἰς χιλιούς
 πορσεὺς Κλέαρχον ἔσασαν ἐν τῶν δεξιῶν, καὶ ὁ
 ἐλλῆνικῶν πελαστικῶν ἐν δὲ τῶν ὄνυμων, Α
 ειαῖος τὸ Κόρου ὑπαρχος, καὶ ὁ δὲ ἄλλο βαρβα
 εικῶν. Κόρος δὲ, καὶ ἵππῳ μετ' αὐτῶν ἕξακῶσσοι
 τῶν... ὀπλισμένοι θώραξι μάλαλοις, καὶ πα
 ραμηνειδοῖς, καὶ κράεσι πύργους πλὴν Κύρου·
 Κόρος δὲ ψιλῶ ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν μάχην
 καθίσαντο. λέγεται δὲ καὶ τῶν ἄλλων πορσεὺς ψι
 λαῖς ταῖς κεφαλῶν ἐν τῶν πολέμων δὲ κινδύ
 νῶν. οἱ δὲ ἵππῳ ἀπόρτες οἱ μὲν Κόρου εἶχον
 καὶ πορσεμετωπίδῃ, καὶ πορσερνήδῃ· εἶχον δὲ
 καὶ μαχίρας οἱ ἵππῳ ἐλλῆνικῶν, καὶ ἤδη τὸ ἰὼ
 μέσον ἡμέρας, καὶ οὐ πῶ καὶ φαίης ἦσαν οἱ
 πολέμοι. ἰὼ δὲ δειλὴ ἐγήρευτο, ἐφαίνετο
 μορτός, ὡς πορσε φέλη λυκῆ, χροῖα δὲ συγχρῶ ὑστερον ὡς πορσε μελανία πῆς ἐν τῶν πεδίων ἐπι
 πολὺ. ὅτε δὲ ἐγγύτερον ἐγγίγοντο, τάχα δὲ καὶ χαλκός πῆς ἤσραπτε, καὶ αἱ λείψαι, καὶ αἱ φα
 ῖς καὶ φαίης ἐγγίγοντο. καὶ ἦσαν ἵππῳ μὲν λυκῶ θώρακες ἐπὶ τῶν ὄνυμων τῶν πολεμίων.

visum est Cyro & ceteris, ipsum pugnan-
 di consilium abieciisse. Quamobrem po-
 stridie Cyrus negligentius iter faciebat.
 Die tertio etiam in curru sedens profici-
 scebatur, paucis acie instructa praecuribus.
 Ipsum militum vulgus confusis copiis, per-
 gebat, ac plerique in plaustris & iumentis ar-
 ma vehebant. lamque adeo id temporis erat,
 quo forum frequenti hominum turba re-
 fertum esse consuevit, & locus erat in pro-
 ximo, quo metatis castris subsistere vole-
 bat; quum Patagyas Persa, vir ex familia-
 ribus in primis Cyro fidus, aduehenti totis vi-
 ribus e longinquo conspicitur equo sudante,
 statimque ad omnes, in quos incideret,
 clamabat tum barbaricis tum Graecis ver-
 bis, regem magno cum exercitu aduenta-
 re, paratum proelio congregari. Tum vero
 tumultus ingens exortus est, Graecis & ce-
 teris omnibus futurum existimantibus, ut
 in non instructos irrueret. Cyrus e curru
 defiliens lorica induebat, equoque con-
 scenso, & arreptis tragulis, denuntiabat
 vniuersis, ut arma caperent, & suo quisque
 se loco susteret. Ibi tum impigre constite-
 runt. Clearchus quidem ad cornu dex-
 trum propter Euphratem fluvium, cui
 Proxenus contiguus erat, ac post eum sta-
 bant ceteri: laeuum cornu Graecarum co-
 piarum obtinebat Meno, & ipsius agmen.
 De barbaris equites mille Paphlagonum ad
 dextrum cornu propter Clearchum stete-
 runt, itemque Graeci, qui ceteris utebantur. In
 cornu sinistro Ariæus, Cyri praefectus, cum
 barbaricis copiis erat. Cyrus cum equitibus
 hoc in medio, qui omnes gradibus lorice
 muniti erant, & femorum tegumentis, &
 Dgaleis: vnus Cyrus nudo capite pugna ex-
 spectans constitit. Aiunt ceteros etiam ca-
 pitibus nudis aleam proelii subire. Habe-
 bant & equi omnes in exercitu Cyri fron-
 tium pectorumque munimenta, & equi-
 tes ipsi gladios Graecos. Iam meridies e-
 rat, nec hostes adhuc conspiciebantur. Ve-
 rum vbi postmeridianum tempus adpetiis-
 set, puluis quidam visus est, tamquam
 nubes albicans, & tempore non magno
 interiecto, tamquam nigredo quaedam
 diu totum campum occupauit. Quum
 propius accessissent, statim & aes fulsit, &
 hastæ, & ordines palam conspiciebantur.
 Ac laeva quidem in parte copiarum ho-
 stilium equites erant lorice albis induiti:

αἰαπ-
τραμμέ-
νον

πιστός πορ-
ἐλ. ἀνά
κράτος

καὶ πᾶσι
σον,

δὲ ὁ συ-
κρό

Al. pag. 263

Proelium
inter fratres.

Cyrus eadē
pate nudo
in pugna.

Ordo co-
piarum tes-
tium.

Posteaquam illi terga vertere, Cyri etiam illi eos equites persequendi studio dissipantur, praeter paucos admodum, qui reliqui apud ipsum erant, fere qui mensa participes dicebantur. Hos quum apud se haberet, regem cum globo suo conspicit; & mox, quia se continere non poterat: Video, inquit, hominem. Itaque factum in ipsum impetu, petus ei ferit, & per ipsam lorica fratrem vulnerat, quemadmodum Ctesias medicus memorie prodidit, qui se etiam vulnus illud curasse commemorat. Dum fratrem Cyrus ferit, quidam magna vi hastam vibrans, sub oculum eius adigit. Ibi dum & rex & Cyrus inter se dimicant, & qui utrumque tutabantur; quot homines ex parte regis perierint, Ctesias refert, qui apud regem tunc erat. Cyrus & ipse interfectus est, & supra ipsum octo longe fortissimi stipatores eius iacuerunt. Artapatas autem, minister vnus Cyri inter scaptrigeros fidelissimus, posteaquam humi cecidisse Cyrum vidit: ab equo desiliens, ad ipsum se abiecit: hunc, sicut qui dicant, insu regis a quodam supra Cyri cadaver iugulatum esse. Alij tradunt, cum stricto, quem aureum habebat, acinace manus ipsi sibi adtulisse. Nam torquem etiam gestabat, & armillas, & alia, ut quiuis e Persarum praestantissima dignitate viris. Erat enim apud Cyrum in honore tum ob beneuolentiam, tum fidem. Hic Cyri fuit exitus, qui vir inter Persas, consentiente omnium iudicio, qui vsu eius consuetudine fuissent, post Cyrum illum primum maxime regia fuit indole, ac imperio dignissimus. Primo, quum puer adhuc esset, ac vna cum fratre, ceterisque pueris institueretur, omnium in omnibus visus esse praestantissimus. Nam summa dignitate hominum apud Persas liberi regis ad portam educantur; vbi magnam continentiam animaduertere licet, nec est quidquam istuc turpe vel audire, vel videre. Quin etiam spectant pueri tum eos, qui a rege ornantur, de quibus is audiunt; tum alios, qui ignominia notantur. Quo fit, ut mox a prima pueritia parendi & imperandi leges discant. Hic Cyrus primum maxime visus esse inter aequales docilis, & senibus etiam obcedientior, quam illi, qui fortuna longe impari essent. Deinde rei equestris studiosissimus, equisque uti quam optime visus est. Existimabatur etiam in pertinentibus ad arma studiis, sagittis ac iaculis mittendis, admodum docilis, & in exercitationibus tolerantissimus. Ipso in adulescentiae flore, venandi maximo desiderio tenebatur, & inpugnando aduersus belluas pericula nulla defugiebat.

Cyrus in fratrem ieruit.

Cyri mors.

Commemoratio de Cyri indole, moribus, rebus gestis luculenta.

Si admodum visus legas, sententia est. Maxime uerecundus erat.

ως ἡ ἄροπη ἐξέλει, διασπείρον) καὶ οἱ κύριος ἐξεία κήσοι, εἰς τὸ δὲ ἀκὴν ὀρμητῶντες πλὴν πάντων ὀλίγοι ἀμφ' αὐτὸν καλεῖσθαι φησὶ, σχεδὸν οἱ ὁμοῦρα περὶ κἀκεῖνοι. συνίετοίς τ' ὦν, καθορᾶ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' ἐκείνου εἶδος καὶ εὐθὺς οὐκ ἠνέχετο, ἀλλ' εἰπὼν ὄρω τ' αὐδρα, τ' ἴελο ἐπ' αὐτὸν, καὶ παρὰ τὸ τέρνον, καὶ ἰσώσκει δὲ τὸ θώρακος, ὡς φησὶ κτησίας ὁ ἰατρός, καὶ ἰατὸς αὐτὸς τὸ βῆμα φησὶ. πάντοια δὲ αὐτὸν ἀκοντίζετο παλῶ ὑπὸ τ' ὀφθαλμῶν βιάως καὶ ἐν τῷ μαχόμενοι καὶ βασιλέα καὶ Κύρου, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτοῦ ὡς ἐκατέρω, ὅποσοι μὲν τ' ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, κτησίας λέγει (παρ' ἐκείνου γὰρ ἦν) Κύρος τ' αὐτὸς ἰε ἀπέθανε, καὶ ὅτι οἱ ἀρίστοι τ' ἀφ' αὐτὸν ἐκείνο ἐπ' αὐτὸν Ἀρίπατος τ' ὁ πιστότατος αὐτῶν τ' οὐκ ἔλαττον ἰατρῶν, λέγεται, ὅτι εἶδε πεπρωτὸν κύρον, καὶ ἀπατηθῆσας ἀπὸ τ' ἵππου, ἀπειπεσθὲν αὐτὸν καὶ οἱ μὲν φασὶ βασιλέα κηδεύσασθαι πᾶσι τ' ἀπιστοφάσαι αὐτὸν Κύρου οἱ τ' εἰσὸν ἐπισφάσαι, ἀπαστῶν τ' ἀκινάκην. εἶχε γὰρ χρυσὸν καὶ σφραγίδας ἐφόρος, καὶ ψέλλια, καὶ τὰ δῆλα, ὡς ἀφ' οἱ ἀρίστοι τ' ἀφ' ὧν ἐτετήμητο γὰρ ὑπὸ Κύρου δὲ εὐνοίαν ἰε καὶ πιστότητα. Κύρος μὲν ἔνθεως ἐτ' ἐχέτησεν, αἰὲρ ὦν ἀφ' ὧν τ' μὲν κύρον τ' ἀρχαῖον ἡρωμένων, βασιλικώτατος ἰε καὶ ἀρχαῖον ἀξιώτατος, ὡς παρὰ πάντων ὁμολογῆται τ' Κύρου δοκῆντων ἐν πείρα ἡμέρας. ἀφ' ὧν μὲν γὰρ πᾶσι ἐπ' ὦν, ὅτε ἐπαυδέυετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς παισὶ, πάντων πάντοια κρείττους εἰομίζετο. πάντες γὰρ οἱ τ' ἀρίστον ἀφ' ὧν πᾶντες τ' ἐν βασιλείᾳ τῆς πατρὸς παιδῶν ἐδύοντο, εἶτα πολλὴν μὲν σφροσύνην καὶ ἀμαθίαν αἰετῶν, ἀρχὸν δ' ἐδὲν ἔτε ἀκέραιον ἔτι ἰδὲν ἐστὶ. καὶ τ' οἱ παῖδες καὶ τὸς τιμωμένους ὑπὸ βασιλέως, καὶ ἀκέραιον, καὶ ἀκέραιον ἀπὸ μαζομένων. ὡς τ' ὁ εὐθὺς παῖδες ὄντες μαθητῶν ἀρχὴν τὴν καὶ ἀρχαῖον ἐνθα Κύρος τ' ἀμαθῆτατος μὲν ἀφ' ὧν εἰσὸν τῶν ἡλικίων ἐδόκει εἶναι, τοῖς τε ἀρεσσοτέροις καὶ τῶν εἰσὸν ὑποδεετέρων μᾶλλον πείθεσθαι ἐπέτα τ' φιλιππώτατος, καὶ τοῖς ἵπποις ἀρχαῖον ἀφ' ὧν εἰσὸν ἐκρινον δὲ αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντιστικῆς, φιλομαθῆτατος εἶναι καὶ μελετηρότατον. ἐπεὶ δὲ τῆ ἡλικία ἐπείπε, καὶ φιλοθροτάτος ἦν, καὶ ἀφ' ὧν τὰ θηρία μὲν τοῖς φιλοκινδυνώτατος.

εἶπε

ὅτι

εἰσὸν ἀφ' ὧν εἰσὸν μ. ἀφ' ὧν ἡλικίαν τῶν

εἰσὸν

καὶ ἀφ' ὧν

καὶ δὲκτον ποτὲ ἐπιφρασεύμενος ἐκέρχεν, ἀλλὰ
 συμπεσὼν καλεσάσθη ἀπὸ τῆς ἰπποῦ καὶ τὰ μὲν
 ἔπαθεν, ὡν καὶ τὰς ὠτὸν ἔλασ. Φανεράς εἶχε, τέλος
 ὅ κατέκτανε, καὶ τὸν παῖδα μὲν τοὶ βοηθήσαντα
 πολλοῖς μακαριστὸν εἶς ἐποίησεν. ἐπεὶ ὅ κατε-
 πέμφθη ὑπὸ τῆς πατρὸς σαβάρης λυδίας τε, καὶ
 φρυγίας τὴν μέγαν, καὶ κατωπαδοκίας, φραγί-
 γης ὅ καὶ πρῶτων ἀπεδείχθη, οἷς καὶ ἡκὴ εἰς κα-
 σωλὸν πεδῖον ἀθροίσθη, παρὰ τὸν μὲν ἐπέδφ-
 ξεν αὐτὸν, ὅτι πλεῖστον ποιοῖτο, εἶτω σπει-
 σαίλο, καὶ εἶτω συνθήτο, καὶ εἶτω ὑπόσχοιτο, μὴ δὲν
 ψεύδεσθαι, καὶ γὰρ ἐν ἐπίφρασει μὲν αὐτὸν αἰ πόλεις
 ἐπίφρασεύμενος, ἐπίφρασευον δὲ οἱ ἄνδρες· καὶ εἶτις
 πολέμιος ἐγγύθι, σφασαίμενος Κύρου ἐπίφρασε
 μὴ δὲν αὐτὸν τὰς ἀσπονδάς παθεῖν. τοιγάρ ἔν
 ἐπεὶ Τισαφέρνης ἐπολέμησε, πᾶσαι αἱ πόλεις
 ἐκίστασαν Κύρον εἰς ἄλλο ἀπὸ Τισαφέρνης, πλὴν
 μιλησίων. ἔπειτα ὅτι οὐκ ἤθελε τὸς φούργινας
 παρὰ τὸν ἑαυτοῦ, καὶ γὰρ ἐργάζετο ἔπει-
 δείκνυε καὶ ἔλεγε, ὅτι οὐκ αἰ πόλεις παρὰ τὸν, ἐπεὶ
 ἀπαξ αὐτοῖς φίλος ἐγγύθι, καὶ εἰ ἐπὶ μὲν μέγας
 ἡμίονο, ἐπὶ ὅ καὶ κακίον παρὰ τὸν. Φανερός
 δὲ ἦν, καὶ εἶτις ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιοῖσθαι αὐτὸν, νι-
 κᾶν πρῶτον μὲν καὶ δὲ γὰρ δέ τινες αὐτὸν ἔξέ-
 φρασε, ὡς φούργοι τοσούτον χρόνον ζῆν, ἔς τε νι-
 κᾶν καὶ τὸς δὲ καὶ τὸς κακίως ποιοῖσθαι ἀλεξό-
 μνος. καὶ γὰρ οὐκ ἔπειτα δὲ αὐτὸν ἐνίκα ἀνδρῶν
 τῶν ἐφ' ἡμῶν ἐπεθύμησαν καὶ χρηματία, καὶ πό-
 λεις, καὶ τὰ ἑαυτοῦ σώματα παρὰ τὸν. οὐ μὲν
 δὲ οὐδὲ τῶν αἰ ποί, ὡς τὸς κακουργεῖς
 καὶ ἀδίκους εἶα καταγελαῖν, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ
 πρῶτων ἐπιφρασεύτο. πολλάκις δὲ ἡμεῖς ἰδεῖν πα-
 ρὰ τὸν ἐφ' ἡμῶν ἀσπονδίας ὁδοῖς, καὶ ποδῶν καὶ χερῶν
 καὶ ὀφθαλμῶν φρασεύμενος ἀνδρῶν ποί. ὡς
 τε αὐτὸν τὸν Κύρου δὲ καὶ ἐγγύθι, καὶ ἑλλη-
 νικᾶν βαρβάρων μὴ δὲν ἀδίκων πρὸς ἀδελφῶν πο-
 ρεύεσθαι, ὅποι τις ἤθελεν, ἔχοντι ὅ, πρὸς
 φρασεύτο. τὸς μὲντοι γε ἀγαθοῖς εἰς πόλεμον ὡ-
 μολόγητο ἀφ' ἑαυτοῦ πρῶτον. καὶ παρὰ
 τὸν μὲν ἡμεῖς αὐτὸν πόλεμος παρὰ τὸν πεισίδας καὶ
 μουσῶν. φρασεύμενος οὐκ ἔπειτα αὐτὸς εἰς τὰ
 τὰς τὰς χώρας, οὐς εἶα ἐγγύθι κινδυ-
 νάειν, τὸς καὶ δὲ καὶ ἐπίφρασε εἶα κατε-
 φρέφετο χώρας, καὶ ἄλλοις δώροις ἐπίφρασε.
 E

A Etiam vrsus aliquando irruentem non ex-
 timuit, sed cum eo congressus, & auulsus ab
 equo, accepit ea vulnera, quorum in eo ci-
 catrices cernebatur, quum quidem ad ex-
 tremum fera occideret. Quin & illum, qui
 tum ei primus opē tulit, iis muneribus or-
 nauit, vt ab omnibus fortunatus prædica-
 retur. Posteaquā a patre in Lydiam, Phry-
 giam magnam, Cappadociam cum satra-
 pæ titulo missus, & eorum omnium, quos
 ex officio necesse est in Castoli campum
 conuenire, prætor designatus fuit: primum
 declarauit, sibi nihil antiquius esse, quam
 ne falleret, si quis esset forte, quocum vel
 foedus iniisset, vel esset pactus, vel aliquid
 pollicitus. Quapropter & ciuitates, quæ e-
 rant ipsius curæ creditæ, fidem habebant
 ei, sicut & homines ipsi. Quod si qui inimi-
 citias etiam cum ipso exercuerant, postea-
 quam pacta conuenta essent, nihil sibi me-
 tuebant, ne quid præter leges cōventionis
 accideret. Quare posteaquam bellum ad-
 uersus Tissaphernem mouisset, vrbes om-
 nes, extra solos Milesios, vltro Tissapher-
 ni Cyrum prætulerunt. Nam illi metuebāt
 eum, quod exsulū causam negligere nol-
 let. Etenim tum reabsē declarabat, tum
 verbis, numquam se causam illam defer-
 turū, posteaquam semel eos in amicitiam
 recepisset; ne si pauciores quidem forent,
 ac fortuna magis aduersa premerentur.
 Præterea palam præseferēbat, adniti se stu-
 diose, vt eis superior euaderet, quicumq;
 ipsum vel adfecissent beneficio, vel iniu-
 ria. Nonnulli etiam votū eius protulerunt,
 optare se, vt tamdiu viueret, donec & bene
 de se promeritos beneficiis, & hostes vlcif-
 cendo vinceret. Quamobrem vni huic ex
 omnibus nostræ memoriæ hominib. quā-
 plurimi & fortunas, & vrbes, & corpora sua
 credere cupiebant. Neq; tamen hoc etiam
 dici potest, quod improbis & sceleratis il-
 ludere sibi permiserit: sed ita in eos anim-
 aduertebat, vt profus ipsis non parceret.
 Ac sæpenumero tritis in viis erat cernere.
 quosdam homines, qui pedibus, manibus,
 oculis multati essent. Quo factum, vt in iis
 locis, vbi Cyrus imperaret, cuius tam Gre-
 co, quam barbaro neminē lædenti, secure
 liceret iter facere, quocumque vellent, &
 quidquid tandem secum ipsi gestare cō-
 modum esset. Militari quidem certe virtu-
 te præditos omnium consensu eximiis ho-
 noribus ornabat. Primum bellum aduer-
 sus Pisidas & Mysos gessit. Aduersus has regiones susceptæ expeditioni, quoniam ipsius
 intererat, quoscumque sponte sua salutem in discrimen conicere videbat, eos par-
 tim illi agro, quem occupauerat, cum imperio præficiēbat, partim aliis præmiis ornabat.

Cyrum vn-
sum inter-
fici.

Cyri in
federibus
obseruan-
dis religio.

Cyrum in
sceleratos
seuere a-
nimad-
uertisse.

ἐπεδεί-
κνυτε

ὅτι τῆς ὀπιμῆς αἰῶνος φιλῶν, καὶ ὡς πο-
 θυμῶν χαλεπῶν, ταῦτα μάλιστα ἐμοίγε δο-
 κῆσάσασα εἶ. Κύρου γὰρ ἐπέμπε βικίους οἴκῃ
 μδεξὲς πολλάκις, ὅποτε πῶν ἡδυνάβοι,
 λέγων, ὅτι ἔγω δὴ πολλὰ χρόνους τέτρετ ἡδῶν
 οἴνω ὀπιτύχοι. τὸ οὖν σοὶ ἐπέμψα, καὶ δέξαι
 σε τὸν ἐκπιθὴν τῆμερον σὺν οἷς μέλισσα φι-
 λῆς. πολλάκις ἡ χυμῶν ἡμῶν τὸς ἐπέμπε,
 καὶ δέξων ἡμῶν, καὶ δῆα τοιαῦτα, ὀπιλέγαν
 κελύων τὸν φέροντα. τὸ τοῖς ἡσθὶ Κύρου, βε-
 λέ) οὖν καὶ σὲ τέτρετ ἰδύσασθαι. ὅπερ δὲ χυμῶν
 ἀσπίδος πῶν εἶη, αὐτὸς ἡδῶν ἰσοπαρασκευ-
 ἀσασθαι, ὅπερ ἰσο πολλοὺς ἔχοντα ἡσθὶ καὶ δέξ
 τὸ ὀπιμέλῃ, ὅπερ ἐπέμπων ἐκέλευε τὸς φι-
 λους τοῖς τὰ εἰσὶ σῶμασθαι ἀρῶν ἰσοπῶν ἐμ-
 βῶν ἰσο τὸν χυμῶν, ὡς μὴ πῶν τὸς εἰσὶ
 τὸς φίλους ἀρῶν. εἰ ἡδῶν ποτε πορῶντο, καὶ
 πῶν μέλλοιεν ὀψῶσθαι, πορῶν τὸς φι-
 λους ἐσπουδαροῦσθαι, ὡς δὴ ἡσθὶ ἰσο πῶν.
 ὡς-
 τε ἔγωγε ὅπερ ἀρῶν, ὅπερ κρινῶ ὑπὸ πῶν
 πῶν πεφίλησθαι, ὅπερ ἐλλύων ὅπερ βαρῶν.
 ἰσομῆριον ἡσθὶ καὶ τὸδε, παρὰ μὲν Κύρου, δού-
 λου οἴκῃ, ὅπερ ἀρῶν βασιλέα, πῶν
 ὀρῶν ἐπέχειρσθαι καὶ ὅπερ, ὅπερ πῶν οἰ-
 εἶ), ἰσο αὐτὸν ὀρε Κύρου φιλαίτερον, ἡ εἰσὶ
 τῶν. τὸδε δὲ βασιλέως πολλοὶ πορῶν Κύρου
 ἀπῆλθον, ἐπεὶ πολλοὶ ἀλλῶν ἐχρῶντο, καὶ
 ἔπει μὲν τοῖς, οἰ μέλισσα ὑπὸ αὐτῶν ἀπῶν, ἰσο
 νομῆζόντες παρὰ Κύρου ὄντες ἀρῶν ἀρῶν
 ἡσθὶ πῶν τυχερῶν, ἡ τῶν βασιλέως. μέγιστὸν
 ἰσομῆριον καὶ ὅπερ ἐν τῆ τελευτῇ ὅπερ αὐτῶν ἰσο-
 μῶν, ὅπερ καὶ αὐτὸς ἰσο ἀρῶν, καὶ κρινῶ ὀρθῶς
 ἐδῶν τὸς πῶν καὶ ὀνοῖς καὶ βεβῶν. ἀπο-
 θῆσκοντες γὰρ αὐτῶν, πῶν οἰ παρὰ αὐτὸν φί-
 λους καὶ σὺν ἀρῶν, μαχρῶν ἀπέθανον
 ὑπὸ Κύρου, πῶν Αρῶν. ὅπερ ἰσο γῆ-
 νος ἐτύχεσθαι ὅπερ ὀνοῖς ἰσο ἰσο δέ-
 χων ὡς δὴ ἡσθὶ Κύρου περῶντα, ἐφυγῶν
 χων καὶ ὅπερ ἀρῶν πῶν, ὅπερ ἡσθὶ. ἐν ταῦτα
 δὴ Κύρου ἀποτέμνε) ἡ κεφαλὴ καὶ χεῖρ ἡ δε-
 ξιά. βασιλέως δὲ, καὶ οἰ σὺν αὐτῶν, ἀρῶν εἰ-
 σὶ τῶν εἰς ὅπερ κρινῶν περῶν καὶ οἰ μὲν μὲν
 Αρῶν ἔχεται ἰσο, ἀλλὰ φῶν ἰσο ἀρῶν
 τῶν αὐτῶν ἀρῶν πῶν εἰς τὸν σαθρῶν, τὸν ὅπερ
 ὀμῶν. τέτρετ δὲ ἐλέγροντο τῶν ἀρῶν
 τῶν ὀδοῦ εἶ). βασιλέως δὲ, καὶ οἰ σὺν αὐτῶν,

A at quod & cura de ipsis, & gratificandi cu-
 piditate eos superabat, hæc vero mihi po-
 tius admiranda videntur. Nam sepe nume-
 ro eis orcas vini semiplenas mittebat, quo-
 ties vinum admodum suaue nactus esset;
 addens, longo iam tempore se suauius vi-
 num adeptum nō esse. Quamobrem illud
 tibi Cyrus misit, teq; rogat, vt illud hodie
 cum quibus gratissimū erit tibi, bibas. Sa-
 penumero semefos etiam anferes mitte-
 bat, & panes dimidiatos, & huius generis
 alia; quum addere iuberet eum, cui feren-
 da dabat: Cyrus his delectatus est, eaq; de
 caussa vult hæc te quoq; gustare. Quod si
 pabuli esset ingens penuria, quod ipsi pa-
 ratu esset facile, propter ministrorum co-
 piam ac diligētiam: hinc inde aliquid mit-
 tens hortabatur, vt hoc pabulum amici e-
 quis illis, quibus eorum corpora veheren-
 tur, obiicerent; ne illi amicos suos fame cō-
 fecti gestarēt. Si aliquādo quopiam profi-
 cifceretur, ac multos se spectaturos sciret:
 arcessitis ad se amicis, data opera cum eis
 serio differebat; vt quos honore maximo
 dignaretur, significaret. Quo fit, vt nemi-
 nem eorum, de quibus equidem auditio-
 ne accepi, pluribus tum Græcis tum barba-
 ris carum fuisse iudicē. Cuius rei hoc quo-
 que argumentum est, quod ab Cyro, qui
 alteri seruebat, nemo ad regem defecerit,
 extra vnum Orontam, qui saltem hoc facere
 conatus fuit: quamquam illum rex,
 dum sibi fidelem putat, pæne Cyro, quam
 sibi, amiciorem reperit. at vero a rege per-
 multi ad Cyrum transferūt, posteaquā fra-
 tres hostiliter inuadere se ceperunt, & qui-
 dē ij, quos rex maximo amore complecte-
 batur. Existimabāt enim fore, vt virtuti suæ
 apud Cyrum plus honoris ac præmiorum
 deferretur, quam apud regem. Magnū &
 illud argumentū est, quod in exitu vitæ ipsi
 accidit, tum ipsum fuisse bonū, tum recte
 iudicare potuisse, quosnā & fideles, & be-
 neuolos, & constātes haberet. Nam quum
 vitam amitteret, omnes apud eum amici &
 mensæ participes, pro eo pugnantes mortē
 oppetierūt, extra vnū Ariæum. Is forte co-
 piis equestrib. ad laeuū aciei cornu præesse
 suo loco iussus fuerat, quūq; cecidisse Cy-
 rum cōperisset, integro cū agmine suo fu-
 gā arripuit. Et Cyro quidē tunc & caput &
 dextra præcisa fuit. Rex autem cū suis dum
 hostes persequitur, in castra Cyriana inci-
 dit. Hæc Ariæi milites nequaquā subsistūt,
 sed per castra sua stationē ad illā, vnde pau-
 lo ante discesserāt, diffugiūt. Id iter quatuor
 esse parasangarū ferebatur. Rex cum suis

Cyri ergo
 amicos
 studia ple-
 na huma-
 nitati.
 "Hæc est
 ex Exa. c. 6. p.
 784. 39. p. 784. 39. p. 784. 39. p. 784. 39. p.
 verba q. 6. in eis subdunda
 addit: Es. 6. 2. Phil. 1. 11.
 855. καὶ ἰσο καὶ τὸν
 παρῶν τὸν Πολυτελεῶν.

ἡδῶν ἰ-
 γω εἰ
 ὀπιτ.

καὶ

ἡσθὶ ἰσο
 ἀρῶν
 καὶ

Ariæi
 equitum
 fuga.

ἐντα ὀρ-
 μῶντ.

Αφρασία
capiunt.

præter alia, quæ diripiebant, etiam Cyri
 concubinam, patria Phocæensem, quæ sa-
 piens & elegans adpellabatur, cepit. Ete-
 nim altera natu minor, Milefia, quum esset
 & ipsa regiis a militibus capta, nuda profu-
 git ad Græcos, qui armati apud impedi-
 menta erant. Nam ij Persis resistentes, par-
 tim multos, qui castra populabantur, in-
 terficiabant; partim & ipsi occidebantur.
 Neque tamen terga dedere, sed & mulie-
 rem hanc saluam eripuerunt, & alia, quæ
 intus habebant, ipsos scilicet cum faculti-
 bus homines conferuarunt. Erat heic in-
 ter regem & Græcos xxx fere stadiorum
 interuallum, quum hi oppositos sibi hostes
 persequerentur, quasi qui vniuersos vicif-
 sent: illi castra diriperent, quasi totus ipso-
 rum exercitus victoriam adeptus esset.
 Verum posteaquam Græci regem cum co-
 piis esse apud impedimenta sua persenti-
 scerent, & rex de Tissapherne audiisset,
 Græcos aciem oppositam sibi vicisse, ac
 persequi fusos vltius: tum vero suos rex
 collectos instruit. Clearchus autem, voca-
 to ad se Proxeno, qui ei proximus erat,
 num quosdam mitteret, deliberabat; an
 potius omnes ad castrorum defensionem
 pergeret. Interea rex iterum accedere pa-
 lam visus est, & quidem a tergo, vti putaba-
 tur. Græci, vt acie conuersa regem adori-
 rentur & sustinerent, sese comparant. Rex
 autem nō hac ducebat, sed qua progressus
 vltra cornu leuum fuerat, eadē retrocessit;
 receptis ad se iis, qui ad Græcos in prælio
 perfugerāt, ipsoq; etiam Tissapherne cum
 suis. Nam Tissaphernes primo in conflictu
 nō fugerat, sed ad flumē ipsum cū equitatu
 penetrarat aduersus Græcos, qui cetris v-
 tebantur. Quo in conatu penetrandi nemi-
 nē quidē interfecit ipse, sed Græci duas in
 partes diuisi, Tissaphernis copias cædebāt
 & premebant iaculis. Cetratorum præfe-
 ctus erat, Episthenes * Amphipolitanus; vir,
 vti ferebatur, prudens. Itaq; Tissaphernes,
 qui se inferiorem esse cerneret, discessit:
 quumq; Græcorum in castra peruenisset,
 ibidē forte in regem incidit. Quo factum,
 vt ambo simul de integro instructis suis
 abirent. Ad læuū Græcorum cornu quum
 peruenissent, verebantur Græci, ne cornua
 sua inuaderent, & vtrimq; circumuentos
 cæderent. Quare visum est ipsis, ita cornu
 hoc explicandum esse, vt a tergo flumen
 haberent. Hoc illi dum cōsilij capiunt, rex
 κέρως, καὶ ἀπειπύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοῖς ἀγχοῦσαν καὶ ἐδοκέει αὐτοῖς ἀναπύουσαι ὁ
 κέρως, καὶ ποιήσαντα ὅτι αὐτὸν τὸν ποταμὸν. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐβουλόοντο, καὶ δὴ βασιλῆς

Al. Megs-
Iopolita.

Απὰ τε δὴ πολλὰ ἄρπαξοισι, καὶ Φωκαί-
 δα καὶ Κύρου παλλακίδα, καὶ σφίω καὶ καλίω
 λευκομήνῃ (ἢ), λαμβάνει ἡ ὀμιλοία ἡ νεω-
 τέρα, ληθηείσα ὑπὸ τῆ ἀμφί βασιλεία, ἐκ-
 φέρει γυμνὴ πρὸς τῶν ἑλλήνων, οἳ ἔτυχον
 ἐν τοῖς σκυλοφόροις ὅπλα ἔχοντες, καὶ ἀπτα-
 ρθέντες, πολλοὺς μὲν τῶν ἀρπαζόντων ἀ-
 πέκτεσαν, οἳ καὶ αὐτῶν ἀπέθανον ἕμιλι ἐ-
 φυζήν γε, ἀλλὰ καὶ ταῦτι ἔσωσαν, καὶ πάλλα,
 ὅσα ἐν τὸς αὐτῶν καὶ χημάλα καὶ ἀΐθροποι ἐ-
 βήνοντο, πρῶτα ἔσωσαν. ἐνταῦθα δὲ ἄλλοι
 λων βασιλῆς τε καὶ οἱ ἑλλήνες ὡς τριάκοντα
 σάδια, οἱ μὲν διώκοντες τὸς καὶ ἑαυτοῖς, ὡς
 πρῶτα νικῶντες, οἱ δὲ ἀρπαζόντες, ὡς ἡδὴ
 πρῶτες νικῶντες. ὡς ὅτῃ ἦσαν οἱ μὲν ἑλλήνες,
 ὅτι βασιλῆς σὺν στρατῷ ματι ἐν τοῖς σκυλο-
 φόροις εἶη, βασιλῆς δὲ αὐτῶν ἤκουσε Τισσαφέρ-
 νοις, ὅτι οἱ ἑλλήνες νικῶντες ὁ καὶ ἑαυτοῖς, καὶ
 εἰς ὁ πρὸθεν οἴχοντο διώκοντες, ἐνταῦθα δὴ
 βασιλῆς μὲν ἀδελφί τὸς ἑαυτοῦ, καὶ σὺν ταῖς
 σπεται ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβουλόοντο, Προξέ-
 νον καλέσας, (πλησιάζωντος γὰρ αὐτῷ) εἰπέμ-
 ποιεν τινὰς, ἢ πρῶτες ἴοιεν ὅτι ὁ στρατὸς πεδὸν
 ἀρπαζόντες. ἐν τῷ βασιλῆς πάλιν δὴ ἄλλος
 αὐτῶν πρὸς τῶν, ὡς ἐδοκέει, ὅτι αὐτὸν καὶ οἱ μὲν ἑλ-
 λήνες συσφραφέντες πρὸς σκυλοφόρους, ὡς
 ταῦτι πρὸς ἰόντες καὶ ἀδελφοὶ οὗ δὲ βασι-
 λῆς ταῦτι μὲν οὐκ ἦν, ἢ δὲ παρήλθει ἕξω
 τὸ δῖον ἰόντος κέρως, ταῦτι καὶ ἀπὸ γὰρ
 ἀναλαβὼν καὶ τὸς ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τὸς ἑλ-
 λήνας ἀβόμολήσαντας, καὶ Τισσαφέρνην, καὶ
 τὸς σὺν αὐτοῖς. ὁ γὰρ Τισσαφέρνης ἐν τῇ
 πρὸς τὴν σὺν ὁδῷ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε
 καὶ πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ τὸς ἑλλήνας πελ-
 τασάς. διελαύνων δὲ κατέκτανε μὲν ὁδοῦσα,
 ἀγχοῦσαν δὲ οἱ ἑλλήνες ἔπαμον καὶ ἠχνητὸν
 αὐτοῖς. Ἐπιθένης δὲ τῆ ἀμφιπολίτης ἦρχε τῶν
 πελτασῶν, καὶ ἐλέγετο φροῖμος ἡμέραται.
 ὁ οὖν Τισσαφέρνης ὡς μείον ἔχων τῆ ἀπὸ πλά-
 γῃ εἰς δὲ ὁ στρατὸς πεδὸν ἀφικόμενος τῶν ἑλ-
 λήνων, ἐκείνους σὺν ταῖς ἀμφοῖν βασιλῆς, καὶ ὁμοῦ
 δὴ πάλιν σὺν ταῖς ἀμφοῖν ἐπορεύοντο. ἐπεὶ δὲ
 ἦσαν κατὰ τὸ δῖον ἰόντος τῶν ἑλλήνων κέρως,
 ἔδεισαν οἱ ἑλλήνες, μὴ πρὸς ἀρπαξίαν πρὸς ὁ
 κέρως, καὶ ἀπειπύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτοῖς ἀγχοῦσαν καὶ ἐδοκέει αὐτοῖς ἀναπύουσαι ὁ
 κέρως, καὶ ποιήσαντα ὅτι αὐτὸν τὸν ποταμὸν. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐβουλόοντο, καὶ δὴ βασιλῆς

Handwritten marginal notes in Greek script, including phrases like "αφρασια", "κέρως", and "ποταμὸν".

ἡ δὲ φάλαγγος εἰς τὸ αὐτὸ ἤμα, κατέστη-
 σεν ἐναντίας τῆ φάλαγγα, ὡς ἔφθον, ὡς
 τὸ μαχούμενος σιωπῆ. ὡς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληες ἐ-
 γύς τε οἱ ἄλλοι καὶ τὸ ἄλλοταγμένους, αὐτῆς παμα-
 νίσαντες ἐπὶ πλεονεξία πολὺ ἐπὶ παρορμητικώτερον ἢ το-
 παρορθεῖν. οἱ δὲ αὐτὸ βαρβαροὶ ἐκ ἐδέχοντο, ἀλλ'
 ἐκ πλείονος, ἢ το παρορθεῖν, ἐφθον. οἱ δὲ ἐπε-
 δίωκον μέγιστον κώμης λυγρῶς. ἐπὶ αὐτῶν δὲ ἔστησαν οἱ
 Ἕλληες. ὡς γὰρ τὸ κώμης γήλοφος ἴω, ἐφ' ἧ
 αἰετράφην οἱ ἀμφὶ βασιλέα, περὶ οὐ μὲν ἐκέ-
 πι, τῶν δὲ ἰππέων ὁ λόφος ἐπεπλήθη, ὡς τε ὁ Β
 ποιέμενον μὴ γινώσκον. καὶ τὸ βασιλέον σημεῖον
 ὁρᾶν ἐφαρῆ, ἀετὸν πῖνα χρυσοῦν τὸ ἐπὶ πέλτης,
 ὅτι ἐξ ὕλου αἰατεταμένον. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐπὶ αὐτῶν ἐ-
 χάρην οἱ Ἕλληες, λείπεσι δὲ καὶ τὸν λόφον οἱ ἰπ-
 πέες ἔμενον ἐπὶ ἀθροῖοι, ἀλλ' ἀπὸ ἀπὸ ἡσθον ἐ-
 ψιλότητι ὁ λόφος τῶν ἰππέων τέλει καὶ πύμ-
 τες ἀπεχώρησεν. ὁ δὲ Κλέαρχος ἐκ ἀνέβιβαζεν
 ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτῶν ἔστησεν ὁ γρά-
 τευμα, πέμπτη Λύκιον τὸν συρακίσιον, καὶ ἀπὸ
 ὅτι τὸν λόφον, καὶ κελεύει κατεβῆναι τὰ ὑπὸ τὸ
 λόφος, τί βῆται, ἀπαγγέλλει. καὶ ὁ Λύκιος ἤλασε,
 καὶ ἰδὼν ἀπαγγέλλει, ὅτι φθόγγον ἀνὰ κράτος.
 ἐξέδον δὲ ὅτε αὐτὰ ἴω καὶ ἡλῖος ἐδύετο. ἐπὶ αὐτῶν
 δὲ ἔστη οἱ Ἕλληες, καὶ τὸν ὄπλο ἀνε-
 παύοντο καὶ ἄμα μὲν ἐθαύμαζον, ὅτι ἔδαμοδ
 Κύρος φαίνοιο, ἐπὶ δὲ ἡλῖος ἀπ' αὐτῶν ὁρᾶται πα-
 ρή. ὡς γὰρ ἡδὲ αὐτῶν τεθνηκότα, ἀλλ' εἰκαζον ἢ
 διώκοντα οἱ ἄλλοι, ἢ καλαθηφόρον πῖ τὸν πο-
 εληλακένοιν καὶ αὐτῶν ἐβλαβείοντο, εἰ αὐτῶν μείναν-
 τες τὰ σκευοφόρα ἐπὶ αὐτῶν ἀγάρθοντο, ἢ ἀπὸ τοῦ
 ὅτι τὸν γράτοπέδον. ἐδύετο οὖν αὐτοῖς ἀπέναντι
 καὶ ἀφικνῶνται ἀμφὶ τὸ δόρυσιον ὅτι τὰ σκη-
 νᾶς. αὐτῆς μὲν τῆ ἡμέρας τῆτο ὁ τέλος ἐχρή-
 πο. καὶ λαλακεῖν οἱ δὲ τὸν δῆλων χρομῆ καὶ
 πλῆθος διήρπα σμένα, καὶ εἰσι σιτίον ἢ ποτὸν ἴω,
 καὶ τὰς ἀμάξας μεσὰς δὲ δύρων καὶ οἴνους, ἀσ παρ-
 εσθλάσαστο Κυρῶς, ἵνα εἰ ποτε σφοδρὰ λάβοι
 τὸν γράτοπέδον ἐνδία, ἀφ' ἐδιδίη τοῖς Ἕλλησιν.
 ἦσαν δὲ αὐτὰ, ὡς ἐλέγθον, τετρακόσια ἄμα-
 ξαι. καὶ αὐτὰς τότε οἱ σὺν βασιλεὶ διήρπασαν.
 ὡς ἰε ἀδύπνοι ἦσαν οἱ πλῆθος τῶν Ἕλλήων ἦ-
 σαν δὲ καὶ ἀνὰ ἴσους. ὡρὶν γὰρ δὲ καταλύσαι τὸ
 γράτομα πρὸς ἑξῆς, βασιλεὶς ἐφαίη.
 αὐτῶν μὲν οὖν τὸ νύκτα οὕτω διεβήοντο.

Ad pristinam aciei formam, qua primum
 hostes adortus fuerat, reducta phalage ad-
 uersus constitit, iamq; pugnaturus accessit.
 Quum autem Græci hostes iam & instru-
 ctos, & in propinquo cernerent; rursus
 pæanem exortî, multo alacrius, quam an-
 tea, in eos pergunt. Horum impetum bar-
 bari non sustinēt, sed effusius, quam prius,
 fugam arripiunt. Græci eos vsq; ad vicum
 quemdam persequuntur, vbi demum sub-
 sistunt. Nam vico quidam collis immine-
 bat, in quo se conuertebant ij, qui erant
 cum rege; complente collem equitatu, qui
 pedites secū nullos habebat. Quo factum,
 vt Græci, quid rerum ageretur, haud sci-
 rent. Etiam signum regium videre se dice-
 bant, auream quamdam aquilam in hasta
 extensam. Quum autem Græci huc etiam
 tenderent, deserunt collem equites, non
 confertis copiis, sed passim alij alio: nuda-
 baturq; adeo collis equitum copiis, donec
 omnes discessissent. Clearchus tamen non
 cōtinuo militem promouit in collem, sed
 copiis sub ipso collocatis, Lycium Syracu-
 sanum mittit cum alio quodam, atq; impe-
 rat, vt speculati, quæ essent in colle, omnia
 sibi renuntiarent. Lycius quum adequitas-
 set, & omnia vidisset, fugere ipsos totis vi-
 ribus renuntiat. Quum hæc gererentur, sol
 propemodum occidebat. Atq; heic Græci
 sublitabant, & armis collocatis quiesce-
 bant; neq; non mirari poterant, quâ obrem
 nec Cyrus vsquam adpareret, nec alius ab
 ipso quisquam adesset. Nam mortuum esse
 ignorabant, atq; adeo suspicabantur, eum
 vel hostes persequi, vel ad occupandum a-
 liquid prouectū esse. Consultabant autem
 inter se, num illic potius manendum esset,
 adductis eo impedimētis; an ad castra per-
 gendum. Ad extremum placuit in castra
 redire, ac sub cœnæ tēpus ad tentoria per-
 ueniūt. Et hic quidem eius diei fuit exitus.
 Offendūt autem quum alias fortunas suas
 maxima ex parte direptas, tū quidquid po-
 tulentum esculentumue fuerat, & plaustra
 farina vinoq; onusta, quæ Cyrus sibi para-
 uerat; vt si quando graui in exercitu penur-
 ia rerum laboraretur, inter Græcos ea di-
 stribueret. Plaustra ipsa numero fuisse
 cccc dicuntur, quæ tum regiæ copiæ di-
 ripuerant, eaq; de causa maxima Græco-
 rum pars cœna carebat, quum ne quidem
 pranli fuissent. Nam priusquam ad pran-
 dendum accedere in castra potuisset exer-
 citus, rex sese ostenderat. Atq; hanc qui-
 dem noctem sic exegerunt.

Græci lte-
 rum cum
 rege con-
 grediuntur,
 & uin-
 cunt.

καὶ μα-
χουμένου

ὅτι παλ-
τι ἀναπ-
ταμένον.
vide
Noias.

περὶ τὴν
λακίνοιν

δὲ τὸν
πότον ἴω